

MARE LAPIS

LIST UČENIKA OŠ IVAN DUKNOVIĆ, MARINA, BR. 3, GODINA 3., KOLOVOZ 2023.

TEMA BROJA: **PRIRODOSLOVLJE**

Školski volonterski klub
Učenička zadruga „Biljni biseri“
Umjetnički doručak

Iz sadržaja:

Intervju
Kroniteka
Učenička zadruga „Biljni biseri“
Mladi geografi i Bioistraživači
Umjetnički doručak
Školski volonterski klub
Pišem, stvaram...

PRILOG Poster likovnih radova:

1. Laura Chiara Pereža, 8. a (Portret)
2. Ema Marković, 7. b (Poslije kiše dolazi sunce)
3. Laura Čulić, 5. a (Portret po uzoru na Picassa)
4. Marija Pereža, 7. b (Puž)
5. Anamarija Bojanić, 2. r. PŠ Vinišće (Livada)
6. Josipa Šteker, 2. r. PŠ Vinišće (Klaun)
7. Nina Jakus, 2. r. (Pilić)
8. Gabriela Teskera, 1. r. (Šešir)

Impressum

Osnovna škola Ivan Duknović, Marina
Don Frane Macanovića 1
e-mail: ured@os-iduknovic-marina.skole.hr
Za nakladnika: Joško Ćudina
Odgovorna urednica: Marina Popović
Glavni urednik: Petar Radović, 7. b
Glavna suradnica: Livia Markovina

Mentorica novinarske grupe: Nikolina Solin

Grafički urednik: Karmen Vuletić

Novinari: Leona Andelić, Karla Korčulanin,
Karla Milovac, Petra Pažanin, Andjela Rinčić,
Marita Božan, Ivona Munjiza, Antea Šoda,
Danica Ugrina, Petra Ugrina, Branko Šalov,
Klara Franić, Lana Stojan, Mara Paola Pažanin
i Josip Ugrina.

Fotografije: Laura Chiara Pereža, Danica
Ugrina, učenici šestih razreda, školska arhiva

Naslovna i zadnja stranica: učenici sedmih
razreda (vitraj, motivi iz prirode)

Tisak: Dalmacija papir

UVODNA RIJEČ

Drage naše čitateljice i čitatelji,
veselimo se što i ovu godinu imamo
naš list u tiskanom obliku iako je digitalna
tehnologija u punom zamahu. Samim time
želimo naglasiti koliko je važno uzeti knji-
gu ili časopis u ruke te njegovati tradiciju
i kulturu čitanja. I u ovom broju možemo
čitati o svemu što se događalo u školi jer
cilj lista je prikazati projekte i aktivnosti
koji su se provodili tijekom čitave školske
godine.

Sretni smo što su iza nas pandemija
koronavirusa, nastava na daljinu i samoi-
zolacija, stoga čitajte i zaboravite na dugo
sjedenje i tipkanje za računalom jer riječ na
papiru ostaje kao trajna uspomena. Narav-
no, sve ovo ne bismo mogli bez našeg rav-
natelja Joška Ćudine, stoga mu ovim pu-
tem zahvaljujemo na velikoj podršci.

Također, zahvaljujemo svima na surad-
nji, a pogotovo našim malim novinarima i
učiteljima koji su i ovu godinu svojim ra-
dovima doprinijeli da naš školski list učini-
mo što bogatijim i zanimljivijim.

Samo malo treba do uspjeha premda
nam se čini da je trnovit put do zvijezda,
no kreativnost i upornost uvijek daju rezul-
tate. Vidjet ćete da motivacije i kreativnosti
nije nedostajalo, o čemu svjedoči i broj za-
primljenih radova. U nadi da će se „tradi-
cija“ nastaviti, želimo vam ugodno čitanje.

Uredništvo

NATJECANJA I SMOTRE

U školskoj godini 2022./2023. učenici Osnovne škole Ivan Duknović i njihovi učitelji mentorji sudjelovali su na raznim natjecanjima i smotrama. Ovakvim oblikom rada kod učenika se produbljuje znanje i interes za određena područja te ih je potrebno njegovati, iako često iziskuju puno više truda i rada nego redovna nastava.

Njegujući izvrsnost svake godine sve više surađujemo s Centrom izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije i provodimo identifikaciju darovitih učenika iz područja matematike u četvrtom razredu, a učenici od 6. do 8. razreda samostalno se prijavljuju iz područja prirodoslovja, matematike te novih tehnologija i informatike.

Naš školski list *Mare lapis* sudjelovao je i ove godine na Županijskoj smotri Lidrano.

Sudjelovali smo i u 3. likovnom natječaju „Neka svako naše mjesto uvik bude čisto“. U kategoriji 1. - 4. razreda pobijedili su učenici PŠ Vrsine uz mentorice Dijanu Rinčić i Katarinu Matković, a u kategoriji 5. - 8. razreda učenici 6. b razreda uz mentore Liviju Markovinu i Bošku Marinova.

Na 6. Međuškolskom natjecanju iz emocionalne pismenosti „Pretežno vedro“ sudjelovali su učenici iz 6. a i 6. b razreda: Mara Paola Pažanin, Ivona Munjiza, Marita Božan, Matea Matijaš, Laura Teskera, Duje Radić i Luka Rinčić koji su svojim videozapisom, timskim radom u igri i individualnim natjecanjem ostvarili važan uspjeh. Mentorice su bile pedagoginja Petra Relja i psihologinja Antonija Antić.

Ove godine učenici su ostvarili i zapažene rezultate u sportskim natjecanjima; u Trogiru u ru-

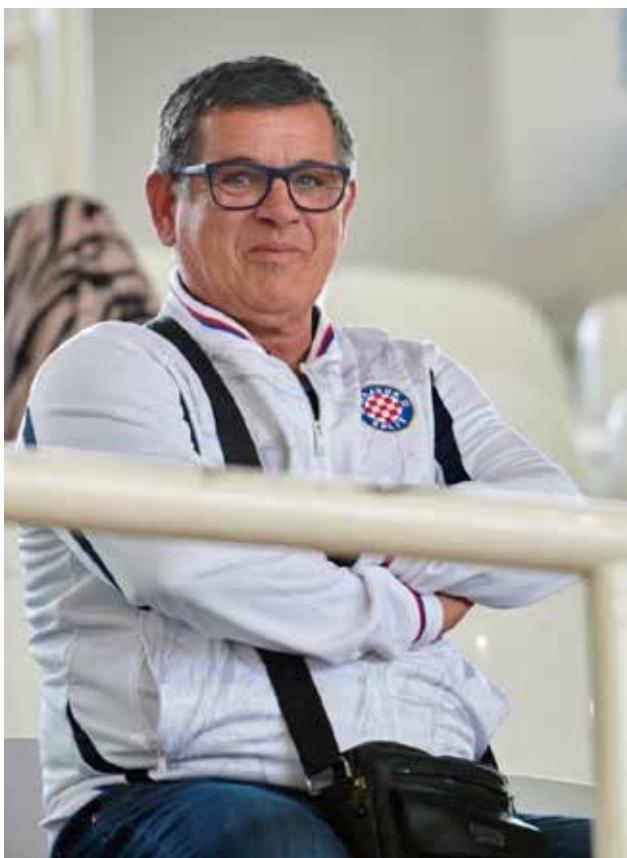
kometu za učenike i učenice 5. i 6. razreda osvojili su 2. mjesto.

Na Županijskoj smotri Lidrano sudjelovali su i učenici 3. a razreda: Lucija Domazet, Natali Najev, Marino Kalinić, Luka Matijaš, Roko Šalov, Josip Palada, Ante Solin, Lucija Stojan, Petra Jakus te njihova učiteljica i mentorica Slavđana Matijaš.

Na Županijskoj smotri učeničkih zadruga sudjelovali su učenici Mihael Rinčić i Lucija Matijaš iz 4. razreda PŠ Vrsine, a na Državnoj smotri učeničkih zadruga sudjelovala je učenica Karla Korčulanin sa svojom mentoricom Dijanom Rinčić. Učenička zadruga „Biljni biseri“ predstavila je dalmatinski suvenir - lutku od lavande Mariniku na Enter konferenciji i Festivalu znanosti.

Na matematičkom natjecanju Klokan bez granica Ive Grubišić Čabo i Vesna Lara Ivelja ušli su među 10% nagrađenih učenika u državi.

4. ožujka 2023. u OŠ Majstora Radovana u Trogiru održano je 24. Natjecanje mladih HCK u organizaciji Gradskog društva Crvenog križa Trogir. Na Natjecanju su sudjelovale četiri ekipe pomlatka (osnovna škola) i dvije ekipe mladih (srednja škola). Ekleme su pokazale poznavanje teorijskog i praktičnog dijela Prve pomoći. Tim naše škole, pod vodstvom mentora učitelja Živka Šantića, nastupio je u sastavu: Karla Milovac (vođa ekipe), Marija Jakus, Ema Karabatić, Laura Chiara Pereža, Ema Škarica, Petra Pažanin (zamjena, ali jednako važan član) te osvojio vrijedno drugo mjesto.

Učitelj Borivoj Bukurov

Borivoj Bukurov, učitelj Tjelesne i zdravstvene kulture, nakon 43 godine radnog staža odlazi u mirovinu. Učenici, kao i djelatnici, složni su u jednome – ispisao je dio povijesti škole predanošću svojem pozivu.

Karla: Na samom početku bih Vam željela reći da mi je iznimna čast i zadovoljstvo što ste se odazvali mom pozivu za intervju.

Učitelj Borivoj: I meni je čast što će se moje riječi zapisati i tako sačuvati od zaborava. Naravno, nadam se da će nekoga i nasmijati.

Karla: Počela bih s jednim osnovnim pitanjem. Kako ste?

Učitelj Borivoj: Dobro sam i nadam se da ću još dugo vremena biti dobro. Škola je moj pokretač i moja sreća.

Karla: Drago mi je to čuti. S obzirom na to da sam Vaša učenica i da su me neka pitanja o Vama oduvijek zanimala, iskoristit ću ovaj intervju kako bih došla do odgovora. Kada ste shvatili da je sport i Vaš put?

Učitelj Borivoj: To sam shvatio jako rano. Naravno, kao i većina djece trenirao sam, a moj prvi sport bio je nogomet s prijateljima. Poslije sam počeo igrati rukomet i nikada nisam požalio.

Igraо sam, sudio i oduvijek uživao. U rukometu sam pronašao sebe - zato nikada nisam odustao.

Karla: S obzirom na to da nikada niste prestali i da ove godine brojite već zlatne godine karijere, kao mlad učitelj zasigurno ste se susreli s nekim preprekama. Jesu li Vas ikada potaknule na razmišljanje o odustajanju i možete li podijeliti neku s nama?

Učitelj Borivoj: Bilo ih je, naravno da ih je bilo, ali nikada me nisu obeshrabrike. Nijedan početak nije lak, tako ni moj nije bio. Nekada sam se nalazio u nekim trenutcima pada autoriteta, ali sam s vremenom i radom shvatio što i kako trebam s djecom.

Karla: Kako ste postupali prema onima manje zainteresiranim?

Učitelj Borivoj: Tijekom godina sam učio i ispratio mnoge generacije. Učenicima sam stupao s jednom posebnom energijom. Bilo je mnogo introvertnijih učenika koji nisu bili za šalu i povjerenje. Razgovorom i prijateljskim odnosom stvorio sam jedno nepisano pravilo, a moje ime je postalo sinonim za riječ *problem* među učenicima. Drago mi je da sam mnogima pomogao i da im nikada nije bilo teško pozvati me i povjeriti se.

Karla: Moram se složiti, i možda čak poistovjetiti s tim učenicima. Među Vašim učenicima ima onih koji su već u vrlo mladoj dobi poprilično uspješni sportaši. Mislite li da ste upravo Vi zaslužni za to i da ste ih potaknuli na aktivnije bavljenje sportom te zdravije životne navike?

Učitelj Borivoj: Pa teško je reći da se smatram zaslužnim za nešto, ali da sam ih poticao na zdravije navike i bavljenje sportom - jesam. To učenici najbolje znaju.

Karla: Učitelju, sad odlazite u mirovinu. Hoće li Vam nedostajati posao i hoće li biti teško priviknuti se da je nešto toliko dugoročno završeno?

Učitelj Borivoj: Tako je, odlazim u mirovinu. Mislim da je zaslužena. Starim, vrijeme me gazi, ali ponosan sam na svoj radni vijek. Nadam se da neću otići u zaborav, nego postati dio povijesti naše škole.

Karla: Hvala Vam još jednom na izdvojenom vremenu. U zaborav sigurno nećete otići jer ste u našoj školi veliku povijest ispisali.

Učitelj Borivoj: Hvala tebi, Karla!

Karla Milovac, 8. a

U našoj školi...

Dani kruha - dani zahvalnosti

Upetak 21. 10. 2022. pored Kule u Marini, u organizaciji Općine Marina, Župe sv. Jakova, OŠ Ivan Duknović i DV Marina održana je manifestacija Dani kruha - dani zahvalnosti za plodove zemlje. Program je započeo prigodom priredbom u izvedbi vrtičke i školske djece, a potom je uslijedio blagoslov hrane. Cijela manifestacija imala je humanitarni karakter, a prikupljena sredstva donirana su Udržu TOMS.

KRUV ISPOD PEKE

Sastojci:

- 7 dl vode
- 2 kg brašna
- dva prstohvata soli
- 1 kocka kvасаc

U naćve ili „posudu“ dodaj vodu, brašno i kvasac. Sve sastojke promiješaj i ostavi 45 minuta da se tjesto diže. Kada se tjesto digne, opet ga malo promiješaj i ostavi pet minuta „da miruje“. Naloži vatru da se komin ugrije. Kad se komin ugrije, stavi na vruću ploču dva-tri lista kupusa i na to tjesto da se ne zapali. Kad to sve napraviš, stavi tjesto pod peku. Nakon pola ure makni peku i izvadi kruv. Ostavi ga malo da se oladi. Dobar tek!

Josip Ugrina, 7. r. PŠ Blizna

Makarunada u Sevidu

U PŠ Sevid održana je radionica izrade poznatih žrnovskih makaruna. Teta Melita s Korčule pokazala je kako zamijesiti tjesto, a onda je uslijedio najzanimljiviji dio – vrtnja makaruna oko bambusovog štapića što nije nimalo lak posao. Djeca su bila izuzetno vrijedna i strpljivo vrtila makarune, koje su na kraju zasluženo i blagovali. Odrasli su pripremili meso i šalšu od sinjskih poma tako da je dobiven spoj otoka, obale i zagore. Djeca i učitelji su uživali u ručku kao prava obitelj. Zaključili su da bi ovakvih dana, koji ih povezuju i oplemenjuju, trebalo biti više.

Večer bajke

Djeca koja čitaju postaju ljudi koji razmišljaju!

Učetvrtak 10. 11. 2022. učenici trećih razreda uživali su u večeri bajke. Ušuškani u pidžame i dekice, grleći svoje plišance, pametne su glavice uočavale obilježja bajke s naglaskom

na svijet bajki Ivane Brlić-Mažuranić, na primjeru *Šume Striborove*. Razigrani Tintilinići, okrijepljeni toplim voćnim čajevima, uz grickalice, angažirano su čitali i analizirali bajku, razvili prema nekim likovima izražene simpatije (a prema nekim antipatije). S nestrpljivim iščekivanjem najavljen je sljedeći susret INA-e **Čitalačka pismenost** i iznimno zabavno-poučno druženje naših spomenutih učenika, školske knjižničarke Andjele Boljat i učiteljica trećih razreda – Nediljke Bulovan, Renate Dražić i Slađane Matijaš.

Natjecanje iz emocionalne pismenosti „Pretežno vedro“

Početak školske godine obilježen je pripremama učenika šestih razreda za natjecanje iz emocionalne pismenosti koje su provele pedagoginja Petra Relja i psihologinja Antonija Antić. Tijekom priprema učenici su naučili što je emo-

cionalna pismenost, kako se nositi s osjećajima i čemu nam služe, što su to „ja“ poruke te što je empatija. Nakon školske razine natjecanja izabранo je šest učenika koji su nas predstavljali na grupnoj razini te jedna učenica koja je sudjelovala na individualnoj razini natjecanja. Međuškolska razina natjecanja je održana u OŠ Manuš u Splitu. Natjecalo se 25 škola, organizacija je bila odlična te su bez obzira na ishod prva tri mjesta, svi izašli kao pobjednici.

Božićni koncert

Usrijedu 15. 12. 2022. u našoj školi održan je Božićni koncert. Školskom dječjem zboru priključili su se i učitelji te su zajedničkim snagama slušateljima pružili jedinstven ugodaj očaravajućih nota. Zborom je ravnao učitelj Mladen Kalebić.

Film *Kapa*

Božićni dječji film *Kapa*, koji prati pustolovinu dječaka Erika, premijerno se prikazivao u kinima diljem Hrvatske. Projekciju filma gledali su svi učenici šestih razreda u Splitu u kinu Cine-star. Film o prijateljstvu, dobroti i univerzalnim ljudskim vrijednostima u predlagdansko je vrijeme poslužio kao predložak za različite školske predmete. Učenici su složni oko dojmova – jednoglasno su istaknuli da je film pravi izbor za božićno vrijeme, jer ipak, najvažnije je probuditi božićni duh i shvatiti što znači imati nekoga kraj sebe.

Marita Božan, 6. b

Lanina pjesma *Samoća* najbolji rad u Splitsko-dalmatinskoj županiji

Upetak 20. 1. 2023. u Hotelu Dubrovnik u Zagrebu održana je svečana dodjela nagrada i priznanja literarnog natječaja *Odjeci* Naklade Ljevak najuspješnjim učenicama i učenicima u državi.

Ove godine učenica PŠ Blizna, prošlogodišnja osmašica, Lana Oštrić osvojila je nagradu za pjesmu *Samoća*, najbolji rad u našoj županiji.

Svaki učenik je pročitao svoj rad, a književnice su ih lijepim pohvalama motivirale za nastavak pisanja jer ljepota riječi odmara dušu i čini nas sretnim.

Svečanost dodjele nagrada uveličale su svojom nazočnošću urednica prekrasnog Zbornika radova Sandra Crnčević uz članice Povjerenstva za odabir radova te poznate književnica Nada Mihaljević, Jasmina Tihi-Stepanić i Ivana Šojat.

Oslobaćam se dok pišem, tuga nestaje, a ponovno se rađa hrabrost.
Anne Frank

100. dan škole

100. dan škole projekt je koji se tradicionalno obilježava u brojnim evropskim zemljama kao dio eTwinning projekta. Učenici PŠ Vrsine u ovom projektu sudjeluju od samog početka, točnije od 2015. godine. Taj su dan zbrajali, oduzimali, pisali riječi, rečenice, imenice, glagole, pridjeve, trčali, skakali, preskakali, hodali, crtali kako će izgledati kad budu imali 100 godina, smijali se, pjevali himnu projekta, naučili nešto novo i divno se proveli. DAN ZA STO!!!

U svijetu likovnih umjetnika 5

Učenici 1. i 4. razreda PŠ Vrsine, pod vodstvom učiteljice Dijane Rinčić, uključili su se u eTwinning projekt *U svijetu likovnih umjetnika 5*. Projektom su učenici, upoznavajući najveće likovne umjetnike svijeta i domovine, potaknuti na učenje i stvaranje likovnih djela, učili kako učiti, razvijali socijalne i građanske kompetencije te poduzetništvo. Upoznali su se s radom dvojice umjetnika, jednim domaćim i jednim svjetskim. Uživali su stvarajući djela poput Josipa Generalića i Gustava Klimta te su svojim likovnim radovima prizivali snijeg u zavičaju.

Nosi ružičasto, reci NE nasilju!

Posljedne srijede u veljači obilježava se Dan ružičastih majica kojim se želi skrenuti pozornost na porast vršnjačkog nasilja u školama i poslati jasna poruka o važnosti tolerancije i suzbijanja svakog oblika nasilja među djecom.

Učenici predmetne nastave PŠ Blizna su, u sklopu nastave Hrvatskoga jezika, uključeni u niz aktivnosti posvećenih suzbijanju nasilja. Gleđanjem edukativnih emisija i filmova, pisanjem poruka i pjesama, razgovorom o primjerenim odgovorima na nasilje te ispunjavanjem anonimnih anketnih listića učenici su poslali snažnu poruku o važnosti suzbijanja nasilja.

Maškare, ča mogu maškare...

Pokladni je utorak ove godine bio 21. 2., ali zbog drugog dijela zimskih praznika učenici PŠ Vinišće sa svojim učiteljicama Nikolinom Andelić i Zrinkom Ivančić obilježili su ga nešto ranije, točnije posljednjeg dana nastave.

Pokušavajući oživjeti stare običaje šetali su selom, pjevajući uglavnom zaboravljene pokladne napjeve, zveckajući i šuškajući baš kako to malim maškarama i priliči. Pri povratku u školu učiteljice su organizirale ples pod maskama i igranje tradicionalnih igara, a sve su razveselile ukusne krafne koje su pripremile vrijedne ruke tete Maje. Sve u svemu, jedan predivno iskoriten dan o čemu svjedoče osmijesi na dječjim licima, a upravo to je svjetlost koja odražava život njihovog malog mjesta.

Projektni dan u PŠ Blizna

– Vrijeme je za priču

1 4. 3. 2023. našu je školu posjetila Amalija Pancirov, knjižničarka i učiteljica Hrvatskog jezika iz Primoštена. Njezinim divnim pričama obilježili smo Dane hrvatskog jezika i osvijestili važnost ravođa kulture govorenja, pripovijedanja i prepričavanja. Djeca su tri školska sata uživala slušajući priče naše pričopričalice, kako i sama sebe voli nazivati, a neke od dojmova možete pročitati u nastavku:

Teta Amalija je sa sobom nosila puno stvari, a najviše sam primijetio jednu drvenu kutiju koja se zove kamishibai. Rekla nam je da ljudi u Japanu nose tu kutiju na biciklima, okupljaju ljudе i pričaju im priče. Ta kutija je pomogla teti Amaliji u pričanju uzbudljivih priča.

Pričopričaćica nam je pričala zanimljive, duhovite i uzbudljive priče. Najviše me se dojmila priča o čovjeku koji je tražio sreću. Pokazala nam je televiziju bez struje. Zove se kamishibai i dolazi iz Japana. Najčudnije ime ikad.

Jutros je u našu školu došla teta pričopričalica. Izgledala je kao Vesna Gotovac iz „Kumova“. Pričala je zanimljive i smiješne priče. Donijela je kutiju koja se zove kamishibai.

Zaista bih voljela da nam ova knjižničarka opet dođe u posjet i razveseli nas svojom duhovitošću i pričanjem priča koje bismo dugo u noć mogli slušati. Iako sam u početku mislila da će priče biti samo za djecu nižih razreda, vrlo brzo nas je razuvjerila i pokazala nam da su njezine priče veoma zanimljive i starijima.

Ljepota slike je u očima promatrača, a ljepota priče u govoru pripovjedača.

Cijela čarolija kamishibai pripovijedanja započinje otvaranjem vrata drvene kutije. Upravo to podsjeća na dizanje zastora u kazalištu i odlazak u svijet koji priča pruža.

Radost Uskrsa

Učenici PŠ Blizna prigodnim aktivnostima obilježili Veliki tjedan uoči Uskrsa. Igranjem kvizova, traženjem čokoladnih jaja u učionicama i natjecanjem u nošenju jaja na žlici učenici su, kroz zajedništvo, igru i veselje, spoznali važnost i običaje jednog od najvećih kršćanskih blagdana. Cjelokupni doživljaj Uskrsa svojim je dolaskom upotpunio župnik Daniel Stipanović koji je blagoslovio uskršnju košaricu i molitvom pozvao na solidarnost i zajedništvo u ovo predblagdansko vrijeme.

Izvanučionička nastava osmih razreda u Istri

Učenici osmih razreda naše škole u pratnji učiteljice Anthee Paut, učitelja Igora Kozarića, Živka Šantića i Mladena Kalebića imali su izvanučioničku nastavu u Istri od 3. do 6. travnja. Posjetili su Roč, Hum, Pulu, Brijune, Poreč, Rovinj i Motovun. Četiri dana su prebrzo prošla u ugodnom druženju i upoznavanju prelijepo Istre.

Zemljice draga, sretan ti rođendan!

Učenici PŠ Vrsine su tijekom čitavog tjeđna nizom aktivnosti obilježili Dan planeta Zemlje. Razgovarali su o važnosti očuvanja okoliša, pisali eko poruke, čitali priče, pisali prvoslovku. Na likovnim radionicama slikali su planet, izrađivali ukrašne predmete od recikliranog materijala i uređivali školski vrt. Završna aktivnost bila je modna revija

koja se održala u školskom vrtu s ciljem predstavljanja projekta *NE BACAJ – RECIKLIRAJ - UPO-TRIJEBI*.

slika: Lucija Matijaš, 4. r. PŠ Vrsine

Kulturno-povijesni spomenici i prirodne ljepote općine Marina

Nakon nekoliko kišnih dana napokon je osvanuo sunčan dan da učenici PŠ Vrsine i PŠ Sevid ostvare svoj uspon na brdo Pliće. Tamo se, daleko od pogleda, skrila špilja sv. Filipa i Jakova koji se posebno štuju u našoj općini. Nadmorsku visinu od 140 m, uz prekrasnu prirodu i pogled na marinsko polje, djeće noge su sveladele bez problema. U špilji su se osjećali kao da su u prapovijesti, okruženi oltarima, kapelicom, brojnim grafitima u kamenu koji datiraju čak iz 14. st. Djeci je najzanimljivija bila priča o zakopanom blagu. Svoje dojmove iskazali su crtežima. I učiteljice i djeca su se puni pozitivnih dojmova spustili u dolinu, uz obećanje za ponovni odlazak u mističnu špilju.

Dani botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirk 2023.

Sekcija botaničkih vrtova i arboretuma HBoD-a jednom godišnje organizira manifestaciju *Tjedan botaničkih vrtova, arboretuma i zbirk* u kojoj sudjeluju različiti botanički vrtovi i arboretumi iz Hrvatske. Ove godine događanja se odvijaju pod nazivom *Dani botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirk* te su organizirana u tjednu od 22. do 28. svibnja.

Manifestacija u školskom vrtu PŠ Vrsine započela je u petak 19. svibnja. Školu su posjetili učenici 1. r. matične škole, 1. i 3. r. PŠ Vinišće, učenici PŠ Gustirna i djeca iz DV „Cvrčak“. Likovnu radionicu *Zagrlji stablo* vodila je argentinska slikarica Fabiana Rora, a učenici su nakon razgledavanja školskog vrta, tehnikom akvarela slikali stabla. Veselje se nastavilo na lивадici podno maslinika gdje su ih spremno čekali članovi lutkarske družine Producije Z. Djeca su uživala u interaktivnoj lutkarskoj predstavi *Šumska priča* pjevajući zajedno s lutkarima. U četvrtak 25. svibnja u manifestaciji su sudjelovali učenici PŠ Sevid. Učiteljica Dijana Rinčić održala je predavanje *Herbariziranje* te pročitala interaktivnu priču *Proljetna priča*.

Dan zaštite prirode

Ujedinjeni narodi proglašili su 1993. godine 22. svibnja Međunarodnim danom biološke raznolikosti, a na taj se datum od 2003. obilježava i Dan zaštite prirode u Republici Hrvatskoj.

Povodom Dana zaštite prirode u Republici Hrvatskoj učenici PŠ Blizna uredili su školski vrt. Spretno su se „uhvatili“ motika, grablji i lopata. Sunčano vrijeme i zujanje pčela upotpunili su zvukovi alata i dječjeg veselja. Školski vrt je „odjenuo“ novo ruho – učenici su počupali travu, uklonili korov, pokupili smeće, okopali tlo i zasadili cvijeće. Općina Marina školi je darovala sadnice cvijeća i time dodatno pomogla da se uljepša školski vrt.

Cilj aktivnosti bio je osvijestiti kod učenika važnost zaštite prirode i usmjeriti pozornost na povezanost prirode i čovjeka. Timskim radom, voljom i trudom učenici su dokazali da se sve može kad se njihove ruke slože.

Dica i Čakavica

– XI. susret djece i učenika čakavaca

Osnovna škola Bol 26. svibnja 2023. bila je organizator 11. susreta dice i učenika čakavaca Dica i Čakavica. Manifestacija Dica i Čakavica pokrenuta je još 2011. godine na inicijativu ravnateljice škole Bijaći u Kaštel Novom prof. Jadranke Šošić, s ciljem da se čakavska „rič“ njeguje i sačuva od zaborava. Naša se škola predstavila igrokazom „Svakidašnja besida“ pod vodstvom mentorice Slađane Matijaš koja je ujedno i autorica teksta. Učenici 3. a razreda Roko Šalov, Josip Palada, Lucija Domazet, Ema Plejić, Petra Jakus, Ante Solin, Natali Najev, Marino Kalinić su kroz „besidu“ supružnika na zanimljiv način predstavili govor marinskog kraja, a čitav nastup scenski je obogaćen pjesmom „Marina je moj rodni kraj“.

Proslava Dana škole

Bogati program proslave Dana škole započeo je tradicionalnom utakmicom između nastavnika i učenika osmih razreda u kojoj su se uspješniji pokazali učenici. Mladost i želja naših učenika nadigrale su iskustvo nastavnika. Čast nastavnika spasio je profesor Bukurov spektakularnim drugim pogotkom kakvog se ne bi postidio ni Messi. Gledalište je bilo puno, navijalo se strastveno za obje strane, ali ipak su učenici i u tom dijelu odnijeli pobjedu. Nakon utakmice uslijedila je svečana priredba koja je započela emotivnim uvodnim pozdravom Joška Ćudine, ravnatelja škole, koji je istaknuo važnost ovakvih događaja u kojima se mogu izraziti i slaviti različiti talenti učenika.

Nakon priredbe nastavnici su se družili na ručku u školi razvijajući zajedništvo i timski duh. U obilju smijeha i pozitivne energije završen je ovaj svečani dan.

Škola u prirodi

Učenici četvrtih razreda, zajedno sa svojim učiteljicama, proveli su nezaboravna četiri dana u Istri. Neumorno su obilazili sve ljepote Lijepe Naše, od muzeja Dom zahvalnosti u Turaju, preko Labina, Arene u Puli, predivnih Brijuna, Eufrazijeve bazilike, mističnog Motovuna, Rovinja, svetišta Trsat do kuće bajki u Ogulinu. Osjetili su svu ljepotu vegetacije koja je u ovo doba godine najbujnija. Odlazeći iz sunčane Rijekе, jedan oblak ih je pozdravio kišom.

Nepoznata Krka

Učenici PŠ Vrsine, Gustirna i Sevid zajedno sa svojim učiteljicama odlučili su barem donekle otkriti ljepotu sjevernog dijela NP Krka te ruralnih područja uz njegov rub. Obilazak kampusa uz stručno vodstvo započelo je u Prirodoslovnoj zbirci Hram prirode u kojoj su se učenici upoznali sa stvaranjem živog svijeta, sedrenih stijena te plovili tokom rijeke Krke. U jednom trenutku djeca su bila mali speleolozi, a u drugom geolozi i biolozi. U Arheološkoj zbirci Burnum istraživala su predmete iz života starih Rimljana te njihove običaje. Poseban doživljaj omogućile su im aktivne šetnje pješačkim stazama te pogled na fascinantnu prirodu.

Vlado Žaja, rođen 2. ožujka 1958. godine, učitelj Fizike i Tehničke kulture, nakon 42 godine radnog staža odlazi u mirovinu. Uvijek spremjan za šalu, za udijeliti savjet, ispričati anegdotu, s veseljem je prihvatio napisati nekoliko rečenica o svojem djetinjstvu, školovanju i životnom putu koje možete pročitati u nastavku.

Klara Franić, 8. r. PŠ Blizna

Rano djetinjstvo provodim u selu Vinovac, u zaleđu Marine i Primoštena, igrajući se s djecom po poljima i seoskim livadama. Tada je u selu bilo četrdesetak djece, a danas ih je dvoje-troje. Prvi razred pohađam u selu, a moja učiteljica Ljiljana Gašperov bila je vrsna pjevačica i voljela je svirati klavir (tada sam prvi put video klavir). U prvome razredu donijeli su i „čudo“ tehnike – crno-bijeli televizor. Sjećam se da smo čekali da se televizor „ugrije“ kako bismo mogli gledati Apollo 11.

Kao školarac bio sam „vražiji“, hiperaktivan. Nedjeljom bih odlazio na misu s babom i didom, ali to mi je uvijek bilo dosadno. U selu je bila poveća bara, ali jako prljava pa su roditelji branili djeci da se u njoj kupaju. Jednom me otac zaključao da ne idem na baru, ali sam pronašao način da pobegnem. Po cesti smo vozili „karić“, a nebrojeno sam puta „poderao“ prste kada bi pukao „volan“.

U blizini škole bio je dućan. Daci su uvijek našli način da otuđe neku žvaku, čokoladicu, narancadu (Coca Cola je „stigla“ tek u mom šestom razredu). Smiješan događaj iz tog doba je bio kada je jedan učenik iz paketa uzeo kobasicu i stavio je u džep. Kobasice su bile povezane, učenik to nije znao, pa je za njim „krenula“ cijela kolona kobasica. Negdje u šestom razredu dobivam novi bicikl. Jednom sam se dobro razbio, a i dobio minus iz Engleskog jezika pa je otac bicikl zaključao na mjesec dana. Nije znao da sam imao rezervni ključ pa sam bicikl vozio kada ga nije bilo doma.

Uvijek sam bio vrlo dobar učenik, a najviše sam volio Matematiku i Geografiju. Na zadnjem satu Matematike u sedmom razredu nastavnik je odlučio provjeriti je li dobro zaključio ocjene. Prozvao me, nešto pitao, nisam znao odgovoriti. Izbrisao mi je četvorku i zaključio dvojku. Zbog te dvojke nisam mogao upisati školu koju sam želio.

Upisao sam Elektrotehničku školu, a profesori u srednjoj su bili strogi i pravedni. Jednom nisam znao nešto iz Fizike pa mi je profesor rekao da se ostavim toga, da to nije za mene. Evo, Fiziku predajem već 42 godine.

Pred kraj studija dobivam novi auto. Otac je znao bilježiti kilometre na satu. Jednom sam s prijateljima krenuo u Banja Luku na čevape. Dosjetio sam se da otkačim „sajlu“ na autu od kilometar sata kako otac ne bi saznao gdje sam išao.

Prvo radno mjesto mi je bila škola u Šibeniku, zatim škola Primorski Dolac, a točno na Dan žena dolazim u školu Blizna koja se tada zvala PŠ Petar Berislavić. Na radno mjesto smo putovali školskim kombijem. Eh, kad bi kombi znao pričati... Jednog sam dana upoznao jednu malu crne kose, tajanstvena osmijeha i bijele puti (ja je ljubim, a ona šuti). S tom sam „malom“ već skoro 40 godina.

Za koji dan će biti umirovljenik pa ovim putem želim pozdraviti svoje bivše i sadašnje kolege. Neću nabrajati imena kako ne bih nekoga izostavio. Svoj radni vijek pamtit će po lijepim i veselim trenutcima.

OSMAŠI,

8. a sa svojim razrednikom Igorom Kozarićem

SRETNO!

8. b sa svojim razrednikom Živkom Šantićem

8. r. PŠ Blizna sa svojom razrednicom Antheom Paut

slika u pozadini: Laura Čulić, 5. a

Ministarstvo branitelja i Javna ustanova „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“ provo-
de projekt „Posjet učenika osmih razreda Vukovaru“. Sami cilj projekta je učenje o vrijednosti-
ma Domovinskog rata i važnosti Bitke za Vukovar u obrani Republike Hrvatske.

Naši učenici su ove školske godine među prvima posjetili Vukovar sa svojim razrednicima Anthe-
om Paut, Živkom Šantićem i Igorom Kozarićem.

Prvi dan učenici su poslušali predavanja uz prezentacije na temu Domovinskog rata i Bitke za
Vukovar te čuli o značenju pojedinih akcija i operacija u obrani Vukovara. Posjetili su Muzej vuče-
dolske kulture, Gradski muzej Vukovar, crkvu sv. Filipa i Jakova te simbol grada Vukovara i ratnih
stradanja - Vodotoranj.

Drugi su dan obišli memorijalne lokacije s vodičem, Spomen dom hrvatskih branitelja na Trpinj-
skoj cesti te poslušali predavanje o važnosti te ceste i o razlozima zbog kojih je ovo područje proglašeno
Grobljem tenkova. Posjetili su i sljedeće lokalitete: „Kukuruzni put“ - „Put spasa“, Mjesto
sjećanja - Vukovarska bolnica '91., Memorijalno groblje žrtava Domovinskoga rata i Masovnu gro-
bnicu „Ovčara“, mjesto gdje su ubijeni ranjenici i medicinsko osoblje Vukovarske bolnice. Tamo su
jednominutnom šutnjom odali počast svim žrtvama Domovinskoga rata. Terenska je nastava završila
Školom mira i kvizom znanja s pitanjima o Vukovaru i herojskoj obrani grada.

Ovaj nas je posjet Vukovaru zasigurno oplemenio i obogatio, puno smo toga vidjeli, doživjeli i
naučili. Vratili smo se puni dojmova s nadom da je rat zauvijek utihnuo i nestao iako sjećanja ostaju
u našim srcima.

*Morate iznova graditi. Prvo, svoju prošlost, tražiti svoje korijenje, zatim, svoju sadašnjost, a onda,
ako vam ostane snage, uložite je u budućnost. I nemojte biti sami u budućnosti. A grad, za nj ne bri-
nite, on je sve vrijeme bio u vama. Samo skriven. Da ga krvnik ne nađe. Grad – to ste vi.*

Siniša Glavašević

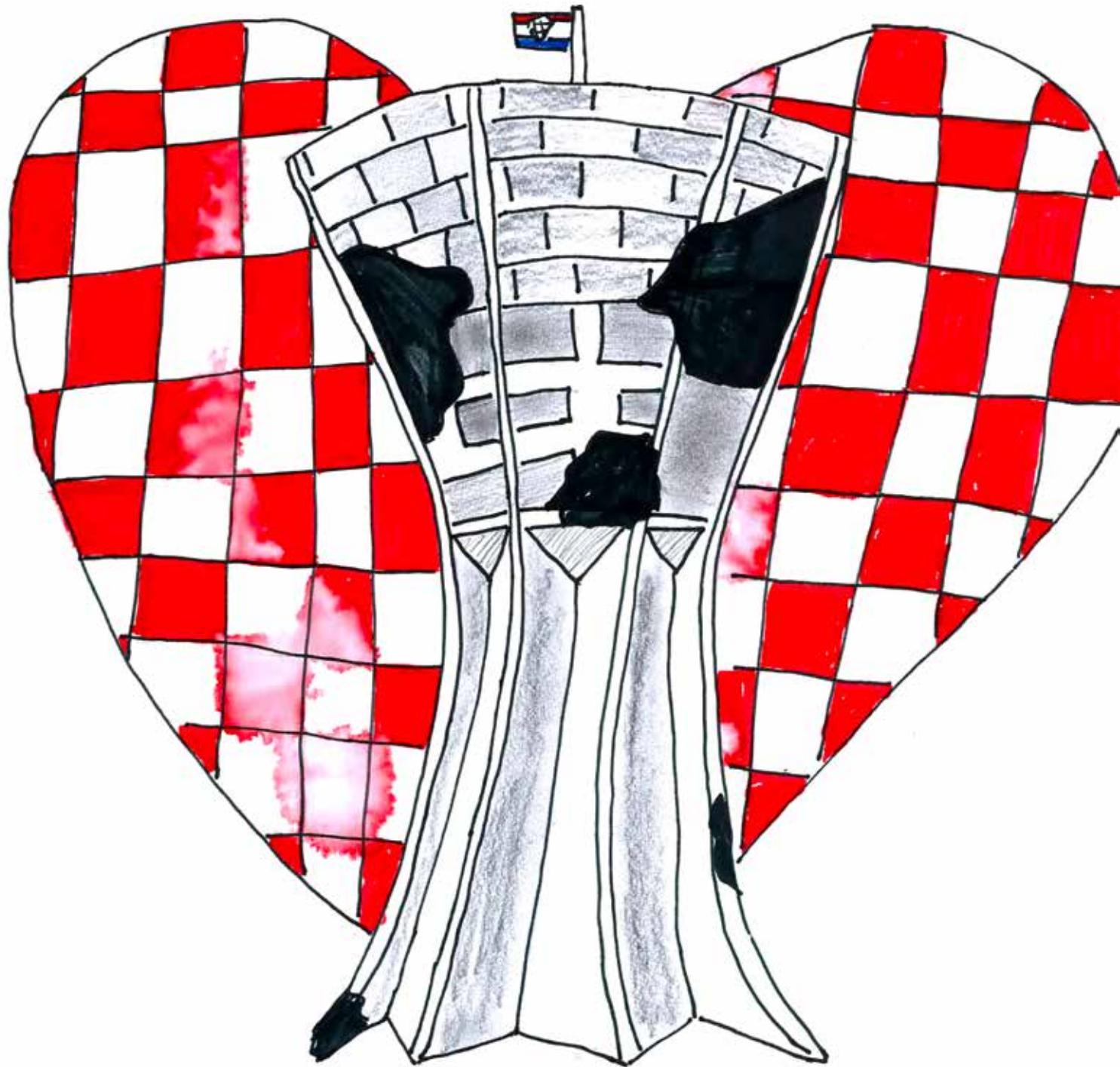
Lana Stojan, 8. r. PŠ Blizna

I u našoj školi Vukovar svijetli!

Mjesec studeni, točnije 18. dan u mjesecu nije samo datum. To je dan kada se Lijepa Naša uje-
dinjuje, a cilj je samo jedan – odati počast svim žrtvama Domovinskog rata i zahvaliti na žrtvi
koju su podnijeli za našu slobodu. U tjednu obilježavanja Dana pada Vukovara i sjećanja na žrtve
Vukovara i Škabrnje, učenici PŠ Blizna prisjetili su se priča Siniše Glavaševića - o herojstvu, žrtvi,
slobodi i pobjedi te su kroz različite aktivnosti (pisanje pjesama, čitanje sastavaka, gledanje doku-
mentarnih filmova) odali počast herojima Domovinskog rata. Tom prigodom učenici 7. r. izradili su i
simboličan plakat na satu Hrvatskoga jezika, a ispred škole zapalili svijeće i odali počast svima koji
su svoj život dali za slobodu naše države.

Petra Ugrina, 7. r. PŠ Blizna

Anamarija Rinčić, 3. r. PŠ Vrsine

PRIČA O GRADU

Odustajem od svih traženja pravde, istine, odustajem od pokušaja da ideale podredim vlastitom životu, odustajem od svega što sam još jučer smatrao nužnim za nekakav dobar početak, ili **dobar kraj**. Vjerojatno bih odustao i od sebe sama, ali ne mogu. Jer, tko će ostati ako se svi odrekнемo sebe i pobegnemo u svoj strah? Kome ostaviti grad? Tko će mi ga čuvati dok mene ne bude, dok se budem tražio po smetištima ljudskih duša, dok budem onako sam bez sebe glavinjao, ranjav i umoran, u vrućici, dok moje oči budu rasle pred osobnim porazom? Tko će čuvati moj grad, moje prijatelje, tko će Vukovar iznijeti iz mraka?

Nema leda jačih od mojih i vaših, i zato, ako vam nije teško, ako je u vama ostalo još mладенаčkog šaputanja, pridružite se. Netko je dirao **moje** parkove, klupе na kojima su još urezana vaša imena, sjenu u kojoj ste istodobno i dali, i primili prvi poljubac – netko je **jednostavno** sve ukrao jer, kako objasniti da ni Sjene nema? Nema izloga u kojem ste se divili vlastitim radostima, nema kina u kojem ste gledali najtužniji film, vaša je prošlost jednostavno razorenа i sada nemate ništa. **Morate** iznova graditi. Prvo svoju prošlost, tražiti svoje korijenje, zatim svoju sadašnjost, a onda, ako vam ostane snage, uložite je u budućnost. A grad, za nj ne brinite, on je svo vrijeme bio u vama. **Samo** skriven. Da ga krvnik ne nade. Grad – to ste **vi**.

Moja domovina

Mila je i lijepa
Osjaćam ponos dok govorim o njoj.
Jako je volim,
A Vukovar je grad moj.

Domoljubne pjesme za nju pjevam,
Onjoj govorim svima.
Modro more ona ima,
Otoci su njezina baština.
Vječno će je voljeti
Isto kao i moj djed,
Nikad je neću zaboraviti,
Apovijest njezinog imena zauvijek će se ispisati.

Ante Solin, 3. a

Znam da sam samo čovjek, Božjih ruku djelo,
Znam da nisam prorok Mesija koji je došao
 kao Božja desnica koja će promijeniti stvari na-
 bolje. Znajte da samo želim da se probudi onaj
 duh u svima nama - duh hrabrosti, jakosti i snage.
 Nažalost, taj je duh u svima nama zarobljen, u
 kut protjeran, preplašen. Spasiti nas može ujedi-
 njenje i nada, nada koju iščekujemo, ali bojimo
 se uopće nadati i vjerovati u bolje sutra. Mislimo
 da je imamo premalo, čak netko možda misli da
 je i nemamo. Zajedno možemo sve, ne trošimo
 suze i ne žalimo. Skupimo snage i jakosti. Ni-
 smo sami, još uvijek nam netko ostaje. Pa čak
 i naši pokojni ostaju s nama, u našem srcu. Oni
 nam daju tu jakost, nadu. Nisu bili kukavice jer
 su skupili hrabrosti za braniti naš grad, naš dom -
 jedinu pravu majku, jedinu obitelj preostalu.

Petar Radović, 7. b

Naši zadrugari na ENTER konferenciji

2. i 3. 12. 2022. u Spaladium areni, u organizaciji Centra izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije, održala se Međunarodna znanstveno-stručna konferencija ENTER. Konferencija je organizirana u cilju razvoja i unapređenja rada s potencijalno darovitom djecom i mladima te je imala razvojnu, edukacijsku i promocijsku ulogu za sve dionike odgojno-obrazovnog sustava koji na bilo koji način sudjeluju u ostvarenju potencijala visokomotiviranih i potencijalno darovitih učenika. Na Konferenciji su organizirana brojna predavanja i radionice, a na poziv Centra izvrsnosti i učeničke zadruge imale su priliku predstaviti svoje proizvode u okviru Sajma učeničkih proizvoda. Učeničku zadrugu „Biljni biseri“ koja djeluje u PŠ Vrsine predstavile su učenice Anamarija Rinčić, Karla Radić, Antea Goleš i Karla Korčulanin.

„Tko hoće, nađe način! Tko neće, nađe izgovor!“

Učenička zadruga „Biljni biseri“ drugi put izabrana je na Javnom pozivu Centra izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije za sufinanciranje programa školskih zadruga. Projekt „Dalmatinski suvenir“ dio je aktivnosti programa CI SDŽ kojem je cilj poticanje i razvijanje kreativnosti, inicijative i poduzetništva kod potencijalno darovite djece i mlađih. Proizvod naše učeničke zadruge koji je izabran na javnom pozivu lutka je od lavande - *Marinka*.

Županijska smotra učeničkih zadruga

Članovi Učeničke zadruge „Biljni biseri“ predstavili su se i na 35. Smotri učeničkih zadruga Splitsko-dalmatinske županije. Smotra se održala u prodajnom centru Mall of Split na kojoj je svoj rad predstavilo 35 učeničkih zadrug.

Našu zadrugu predstavljali su mladi zadrugari Mihael Rinčić i Lucija Matijaš, učenici 4. razreda koji su se predstavili proizvodom - lutka od lavande *Marinac*.

Čestitamo mladim zadrugarima!

Festival izvrsnosti

U sportskoj dvorani OŠ kraljice Jelene u Solinu 5. 6. 2023. započeo je 2. Festival izvrsnosti u organizaciji Centra izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije. Na Festivalu su članovi naše učeničke zadruge „Biljni biseri“ predstavili „Dalmatinski suvenir“- *lutku od lavande Marinku*.

Na Festivalu je predstavljen 41 projekt koji je financiran kroz Jadranski RZC STEM, a prvi dan naglasak je bio na programima Čuvari baštine i Jadranski suvenir.

Zahvaljujemo Centru izvrsnosti što su prepoznali naš rad, svim učenicima koji su sudjelovali u projektu te svima koji su na bilo koji način pridonijeli realizaciji ovog projekta.

Provala na površinu može biti miran izljev ili silovita vulkanska erupcija

Tijekom 17. stoljeća znanstvenici su uočili kako se istočna obala Južne Amerike i zapadna obala Afrike slažu poput djeće slagalice. Time je stvorena pretpostavka da su kontinenti nekad bili spojeni. Na temelju navedene pretpostavke njemački znanstvenik Alfred Wegener razvio je teoriju o građi Zemlje. Raspucali dijelovi Zemljine kore polagano se kreću na rastaljenoj magmi u Zemljinom plaštu. Toplina u unutrašnjosti Zemlje, uz silu teže, uzrokuje unutarnje sile koje dovode do potresa i vulkanskih pojava. Rastaljena masa iz unutrašnjosti Zemlje, poznata pod nazivom magma, probija na površinu kroz plašt. Provala na površinu može biti miran izljev ili silovita vulkanska erupcija. Nastalu uzvisinu od skrunute lave, stijenja i pepela nazivamo vulkanom.

Uz pomoć glinamola, octa i boje za hranu uspjela sam prikazati vulkansku erupciju te sam zaključila kako provale vulkana mogu biti opa-

sne, a unatoč tome područja vulkana su gusto naseljena. Plodno tlo za uzgoj poljoprivrednih kultura privlači stanovništvo na življenje u neposrednoj blizini vulkana.

Osim na kopnu, vulkani se mogu pojaviti i u podmorju, a podmorski ugasli vulkan tvori vulkanski otok. Primjer vulkanskog otočja su Havaji na kojima biste zasigurno voljeli uživati.

Ukoliko ste u potrazi za magmatskim stijenama u vašoj blizini, posjetite Park prirode Papuk čije nalazište vulkanskih stijena šesterokutnog i četverokutnog oblika datira od prije 70 milijuna godina. Nastale su uslijed erupcije vulkana na dnu Panonskog mora.

U Primorskoj Hrvatskoj možete posjetiti geopark Viški arhipelag. U njemu su smješteni vulkanski otoci Jabuka i Brusnik. Prilikom putovanja možda vam magnetit iz vulkanskih stijena poremeti kompas. Neka vas to ne sprječi u susretu s endemskom jabučkom i brusničkom crnom guštericom.

fotografija i tekst: Antea Šoda, 5. r. PŠ Blizna

Za svaku učionicu napravljena je unikatna posuda od recikliranog papira

Tijekom ove školske godine i kroz izvannastavnu aktivnost Bioistraživači, učenici šestih razreda u teorijskoj i praktičnoj nastavi učili su o reciklirajućem papiru, sapunima, izradi sapuna, ljekovitom bilju, sijanju i procesu klijanja sjemenki. Također su izrađivali i hranilice za ptice kako bi osigurali dovoljno hrane tijekom hladnih mjeseci za „ptice stanařice“. Hranilice su izradili na jednostavan način od plastičnih boca te su ih postavili na stablo masline ispred škole i u obližnju šumu. Unatoč oblačnom danu učenici su uživali u postavljanju hranilica i promatranju kojim vrstama ptica će njihova hranilica biti od pomoći. Reciklirajući papir željeli su za svaku učionicu pripremiti personaliziranu i unikatnu posudu koju su onda i oslikali prigodnim motivima. Također su i nekoliko ukrasa za školsko božićno drvce pripremili od recikliranog papira. Na ovaj način učenici su razvijali ekološku svijest i važnost života u skladu s održivim razvojem. U šetnjama prirodom razvijali su interes za biljke i herbariziranje biljaka. Upoznavali su ljekovita svojstva određenih biljaka i mogućnosti koje nam pružaju u hrani i piću te na koji način utječu na čovjekovo zdravlje.

Andela Rinčić, 6. a

Udrugom polugodištu ove školske godine ostvaren je projekt „Umjetnički doručak“ koji je zamišljen kao pedagoško-likovna radionica koja se održava u jutarnjim satima. Tijekom trajanja projekta pod vodstvom učiteljice Likovne kulture i pedagoginje istraživali smo umjetnike, njihova djela, životopise, kao i vrijeme te kontekst u kojima su djelovali i u kojima su nastala najvažnija djela. Zatim smo ih uočeno približavali, uspoređivali s današnjim vremenom i događajima te propitkivali i objašnjavali vlastite stavove. Na kraju svake radionice svoj doživljaj i nove spoznaje interpretirali smo likovnim rado-vima.

Prva radionica bavila se umjetnikom kojeg svi rado spominjemo, a malo tko zna nešto više o njemu osim toga da stvarnost nije prikazivao na baš uobičajen način. Proučavali smo život i djelo Pabla Picassa s naglaskom na njegovo najveće remek-djelo – *Guernica*.

S velikim smo interesom proučavali njegov životni put te smo se neugodno iznenadili saznavši za njegove stavove prema ženama, kao i ponašanje prema bilo kome tko mu u datom trenutku nije baš bio po volji. Potaknuti ovim saznanjima, uz vodstvo pedagoginje, raspravu smo usmjerili na područje odnosa među ljudima i prihvatljivim obrascima ponašanja u svakodnevnom životu.

Kod analize Picassoovog remek-djela *Guernica*, a posebno načina na koji je kompozicija organizirana i likovnih elemenata koji su korišteni kako bi se dočarala strahota rata, počeli smo prepoznavati u čemu se zapravo očituje njegov umjetnički genij.

Samim povijesnim putem nastanka Picassoove *Guernice*, a kasnije i putovanja slike po svijetu sve do prestanka fašističke vladavine 1981. godine bili smo vidno potreseni. Slika je nastala za vrijeme Španjolskog građanskog rata i bila je izložena na svjetskoj izložbi u Parizu 1937. godine. Prikazuje stradanja u malom gradiću Guernica na sjeveru Španjolske u kojem je za vrijeme bombardiranja pogibjeno dvije trećine stanovništva, uglavnom civila. Na toj izložbi bila je jedini izložak takve tematike. Nakon svjetske izložbe Picasso ju je odbio vratiti u Španjolsku te je 44 godine bila na izložbama po svijetu i svugdje izazivala rasprave, kako o umjetničkom postignuću tako o politici i ratnim stradanjima. U Madrid je donesena 1981. gdje je i danas izložena.

Nakon analize slike pedagoginja je imala otvoren put za raspravu o sukobima među ljudima, od sukoba između dvoje ljudi, do sukoba među nacijama. Zaključak je vodio k tome da bez kvalitetne i otvorene komunikacije ne može biti ni mirnog rješavanja sukoba.

Na drugoj radionici u sklopu ovog projekta istraživali smo školu dizajna i arhitekture Bauhaus koja je djelovanje započela između dva svjetska rata, a kasnije je prerasla u umjetnički pokret čiji značaj i danas vidimo svuda oko nas. Učiteljici i polaznicima škole Bauhaus ostavili su na dizajn i arhitekturu trag koji do danas nije nadmašen ni jednim drugim pokretom. Posebno su nas se dojmili najznačajniji arhitekti koji su bili predavači u Bauhausu, a to su arhitekti Mies Van Der Rohe i Walter Gropius koji je i osnivač škole. Plemeniti cilj osnivača bio je obrazovati generaciju svestranih pojedinaca koji će svojim znanjem i vještinama pomoći pri obnovi poslijeratnog svijeta.

Gropius je naglašavao da pravilno organiziran prostor utječe na ljudsko ponašanje i razmišljanje, što je na našoj radionici opet otvorilo vrata za promišljanje i raspravu o prostoru u kojem živimo i kako na naš život utječu predmeti kojima smo okruženi.

U projektu su sudjelovali učenici od 6. do 8. razreda: Ivona Munjiza, Karmen Šalov, Mara Paola Pažanin, Ema Marković, Petar Radović, Stella Teskera, Nina Najev i Laura Chiara Pereža.

Učenički radovi s radionica:

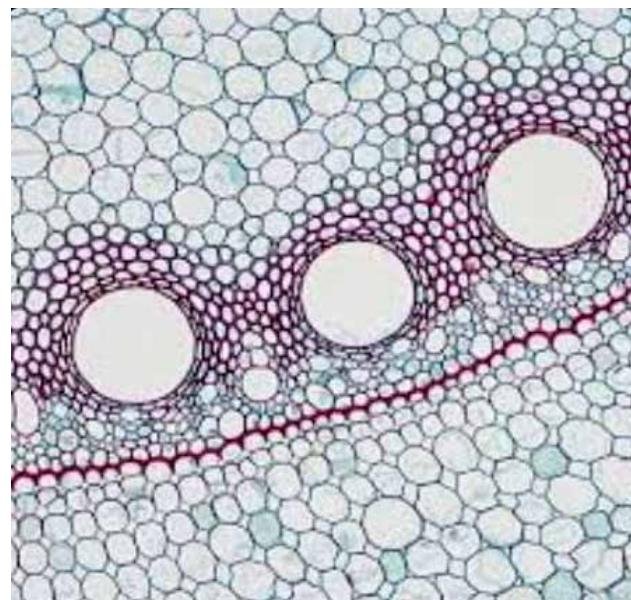
Pablo Picasso, *Guernica*

Ulaskom u peti razred upoznajemo se s pojmom prirode koja nas okružuje i sa znanostima prirodoslovlja koja svoja korijenja vuku iz pojava u našem svakodnevnom životu. Za početak ovog našeg putovanja učenici iz PŠ Blizna odlučili su koristiti oružje svakog znanstvenika, a to je mikroskop. Pogledom kroz njegov okular otvara nam se put u svijet koji našem oku nije potpuno dostupan.

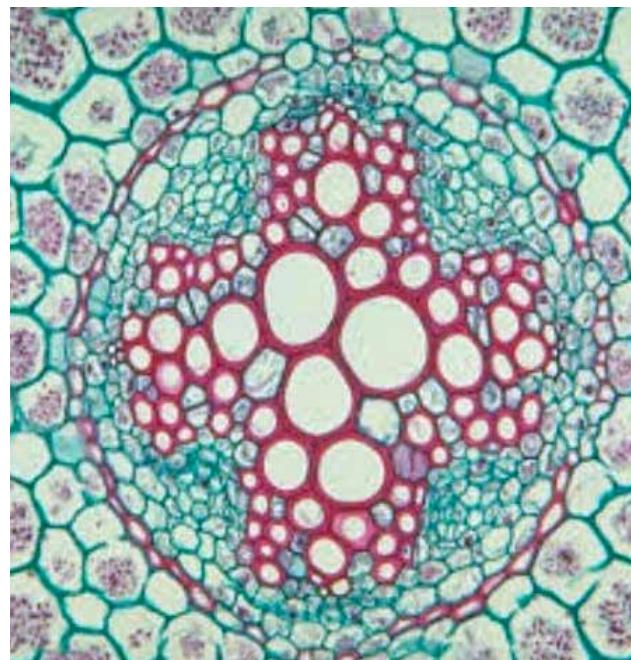
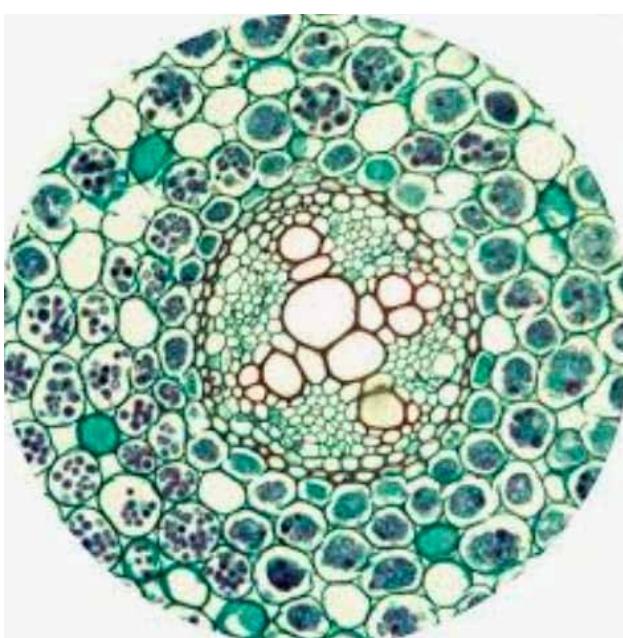
Uz vodstvo i poticaj učiteljice iz Prirode učenici iz PŠ Blizna proučavali su prirodu u kojoj se nalaze i iz te prirode izabrali one dijelove biljaka koje su željeli pogledati pobliže. Nakon što su odabrali koje dijelove biljaka žele vidjeti, različitim rezrezima i kombinacijama metoda izradili su svoje mikroskopske preparate. Kad su se ti preparati stavili pod objektiv mikroskopa, nastupio je jedan potpuno novi svijet. Korijen biljke, pelud, prašnici, tučak... Svi ti dijelovi sada primaju potpuno novu dimenziju, a ljepota ostavlja bez teksta.

Kako ipak ne bi ostali bez teksta, svoj su vokabular obogatili istražujući koje nazive dijelovi biljke nose na engleskom jeziku.

Nakon što su učenici 5. razreda PŠ Blizna izradili mikroskopske preparate, analizirali ih i proučili pod mikroskopom, fotografije dijelova biljaka pod mikroskopom proslijedene su u matičnu školu kako bi i učenici 5. a i b razreda imali priliku provesti svoje istraživanje na jedan nov način i to u sklopu nastave likovne kulture.

„Promatrali smo slike mikroskopskih presječkih dijelova biljaka pa smo uočili neke sličnosti s umjetničkim djelima. Uz vodstvo učiteljice prisjetili smo se likovnih i kompozicijskih elemenata s kojima smo se upoznali tijekom ove školske godine koje ovim fotografijama daju specifičan izgled. Prvo smo uočili ritam i varijacije kod ponavljanja oblika, a nakon toga smo izdvojili i dvije vrste kontrasta, toplo-hladni i kontrast veličina. Dominantni likovni element na ovim fotografijama, koji nismo mogli zanemariti, a upoznali smo ga na samom početku petog razreda, jest struktura, tj. strukturna crta.“

Nakon analize fotografija učenicima su ponuđene dvije slikarske tehnike za interpretaciju viđenog, i to 5. a kolaž papir, a 5. b tempere.

Dogovoren je da će glavne smjernice kod oblikovanja radova biti: ritam, toplo-hladni kontrast i kontrast veličina.

Učenici su uspješno, na zanimljive i originalne načine, interpretirali viđeno.

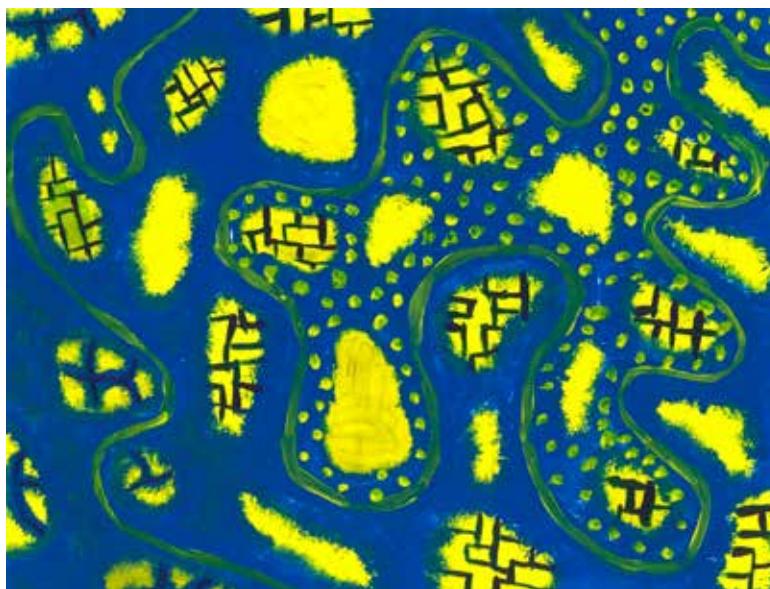
Karla Korčulanin, 5. b

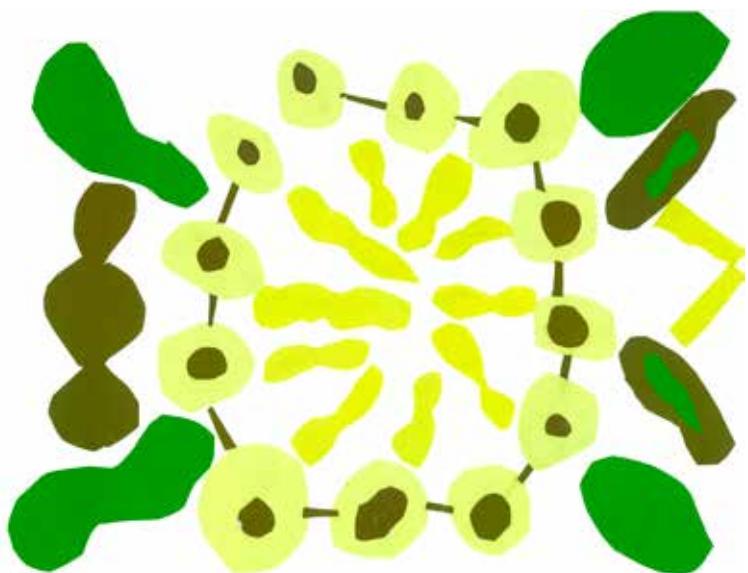
Karla Korčulanin, 5. b

Ana Karolina Čugura Kustura, 5. b

Ana Miljak, 5. b

Antonia Najev, 5. a

Tea Majić, 5. a

PROJEKT

Most prijateljstva u igri i kreativnosti 2

Iove godine učenici 6. a i b razreda nastavili su suradnju s dragim poludnevnicima iz podružnice „Miljenko i Dobrila“ u Kaštel Lukšiću pod vodstvom učiteljica Jelene Burazin, Anthee Paut i Marine Popović te odgajateljice Jelene Bojkić. Uživali smo u igri i kreativnosti tijekom mnogih radionica koje su bile obilježene pozitivnim ozračjem, povezanošću i zabavom.

Na prvoj radionici koja je bila na Svjetski dan učitelja 5. 10. 2022. naučili smo plesti moderne narukvice od konca, a u drugom dijelu radionice igrali smo društvene igre koje smo prethodno izradili (kružić-križić i domino). Poslije smo se malo razgibali na igralištu, probudili onaj natjecateljski duh koji se krije u svakom od nas i odrigli nekoliko štafetnih igara. S posebnim oduševljenjem dočekali smo skakanje u vrećama. Druženje smo završili slatkim čašćenjem i vratili se kućama prepuni lijepih dojmova.

Najveće umijeće učitelja jest pobuditi užitak za kreativno izražavanje i znanje.

Na sljedećoj radionici svojim vrijednim ručicama tehnikom pletenja novinskih prutića izradili smo kućice koje simbolično predstavljaju topao dom za kojim sva djeca čeznu. Za završni *touch* kućice smo „presvukli“ u svečano ruho.

Ipak, radionica koja je uslijedila svima se najviše svidjela i s oduševljenjem smo je dočekali. Kažu da je parfem zasigurno jedan od omiljenih modnih dodataka velikim i malim damama... Ka-

Most prijateljstva

kva je moć parfema, što su donje, gornje i srednje note u parfemu te kako od samo nekoliko sastojaka napraviti parfem po svom ukusu naučili smo od učiteljice Jelene Burazin. Nakon kratkog predavanja podijelili smo se u grupe te sa svojim prijateljima birali eterična ulja koja će definirati u konačnici njihov miris, a izazov je bio i uskladiti ime parfema s mirisnim notama koje su dopirale iz boćice. Kuharica je sve na kraju obradovala omiljenim jelom – pizzom.

Na zadnjoj radionici izrađivali smo posude za cvijeće od plastičnih boca, bojali ih akrilnim bojama te naučili kako možemo kreativno reciklirati. Po završetku rada posadili smo i cvijeće u novoizrađene posude koje su tada dobile posebnu draž.

I tako je prošla još jedna godina lijepog druženja s našim prijateljima, novim i starim, a mi se veselimo novim susretima te jedva čekamo sljedeću godinu da opet uživamo u kreativnim radionicama i igrama.

Andjela Rincić, 6. a

Što bismo bez „ultrapopularnog“ sporta na svijetu?

Čudesni Joško Gvardiol – branič koji osvaja srca

Joško Gvardiol (rođ. 2002.), skroman i tajanstven, ali i jedan od najperspektivnijih reprezentativaca koji trče travnjacima, ime koje možemo vidjeti u puno sportskih naslova. Da uistinu privlači pozornost svjetske javnosti, svjedoči i činjenica da se o njemu pišu brojni članci – o podrijetlu, obitelji, djetinjstvu. Onomastičar Domaško Vidović ističe da se prezime Gvardiol dovodi u vezu s romanskim glagolom guardare ‘čuvati’ te je srođno poznatomu katalonskom nogometnom prezimenu Guardiola. Zanimljivo je da *guardiola* na talijanskome znači *stražarska kućica*. Prezime je Gvardiol endemsко prezime, tj. prezime čiji svi nositelji potječu iz zadarskoga kraja. Godine 1948. svi su Gvardioli živjeli u Novigradu. Danas ih ima i u Zagrebu, Zadru i na Dugome otoku, ali svi potječu iz Novigrada.

Mladi Gvardiol, kojeg zbog sličnosti prezimena s legendarnim trenerom Manchester Cityja Pepom Guardiolom svi zovu Pep, dečko je sa zagrebačkih Srednjaka, gdje živi s roditeljima i dvije starije sestre. Iz dječjeg vrtića Srednjaci Joško je nastavio u Osnovnu školu Josipa Račića, a nakon toga i Školu za cestovni promet na Kennedyjevu trgu, nadomak Maksimira. Njegova priča s nogometom krenula je kada ga je sa šest godina otac Tihomir upisao u nogometni klub Trešnjevka gdje je igrao sa starijim uzrastima, da bi 2010. dobio poziv iz Dinama. Da nije nogometaš, Joško je nekoliko puta izjavio da bi išao očevim stopama – bio bi ribar. Na fakultet još uvijek ne planira iako to nikad ne isključuje kao opciju. Najviše voli pjevati pjesmu poznatog

Joško Gvardiol kao dijete i sada

zadarskog pjevača Mladena Grdovića „Za ljubav ja dao bih sve“. Njegova je karijera tek u usponu, stoga će se njegovo ime još puno spominjati u nogometnim krugovima.

Ivana Munjiza, 6. b

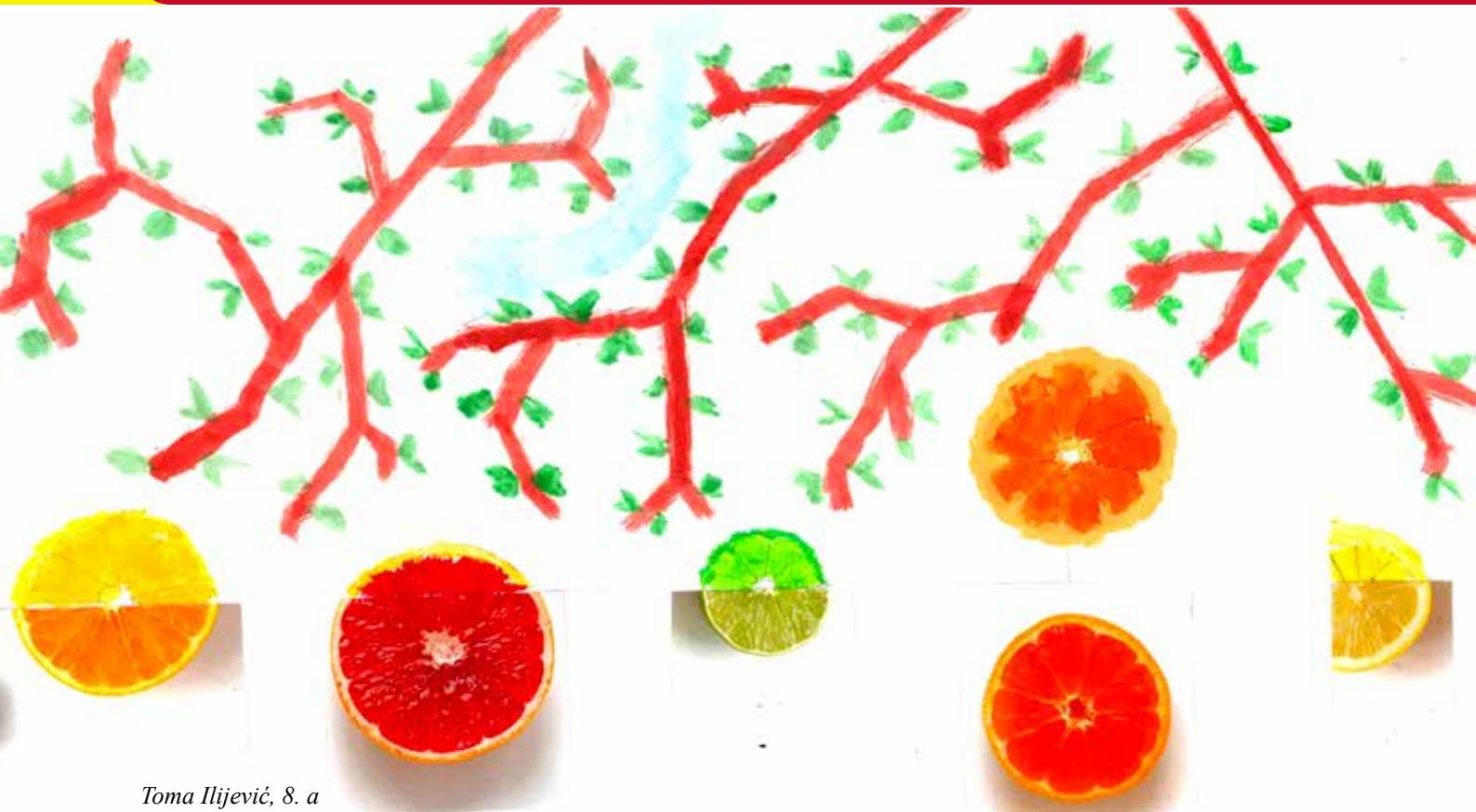
Još jedno čudesno ime hrvatskog nogometa

Marko Livaja, rođen 26. kolovoza 1993. u Splitu, hrvatski je reprezentativac i napadač splitskog Hajduka, vrijedi čak 8 milijuna eura. Već drugu godinu za redom proglašen je najboljim igračem HNL-a. Osim što je trenutno najbolji igrač, ujedno je i jedan od omiljenijih, o čemu svjedoče brojni videozapisi na popularnoj platformi Tik-Tok. Pjesma *Marko Livaja* postala je toliko popularna da je ubrzo popraćena i plesnom koreografijom. Želja je svima ista – da što duže ostane „u Hajduku“, zato se često čuje „Možda nan je Biuk otiša, al' naš Livaja ostaje.“

Marita Božan, 6. b

slika u pozadini: Ema Škarica, 8. a

Toma Ilijević, 8. a

Istraživanje o zadovoljstvu učenika prehranom u školi

Istraživanje o zadovoljstvu novim besplatnim marendama u PŠ Blizna proveli su učenici 6. r. (Marino Ćaleta, Frane Rubelj, Jakov Saša, Josip Ugrina). Od drugog polugodišta svi učenici u RH dobivaju besplatne marende u školama koje se nekim sviđaju, a nekim ne. Kao i u svemu uvijek ima onih koji gundaju, no i onih koji su veoma zadovoljni projektom besplatnih obroka.

Saznali smo od učenika i kako dodatno poboljšati marendu u školi:

- izbacila bih mafin, a umjesto njega uvela hrenovku u pecivu
- da više puta dobijemo piće uz jelo
- uvesti više zdrave hrane, a manje peciva
- povećao bih količinu marende
- treba uvesti gazirana pića
- dodati punjenje u kroasane
- davati više voća
- uvesti sendvič od pršuta i sira
- uvesti tamni kruh
- uveo bih pizzu i ledeni čaj
- volio bih da se hrana kuha u školi.

Gorana Rapić, 6. b

1. Koliko su novca dnevno roditelji prije trošili na vašu marendu?

2. Što je prije većinom bila vaša marendu (jelo)?

3. Što ste prije većinom nosili za piće u školu?

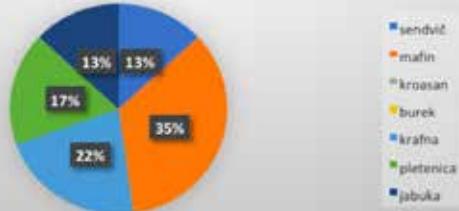
4. Prije bih svoju marendu pojeo:

5. Koliko si zadovoljan s novom besplatnom marendom?

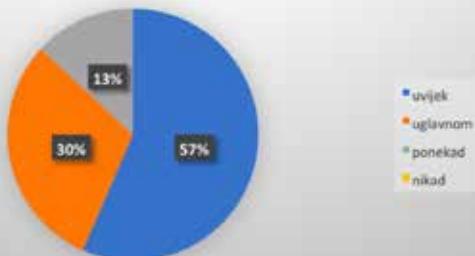
6. Koja ti je omiljena nova besplatna marendu?

7. Koje ti je omiljeno novo besplatno piće?

8. Novu besplatnu marendu pojedem:

9. Ako je odgovor na prethodno pitanje bio pod b, c ili d, što učiniš s marendom kada je ne pojedeš?

English Club

U ovoj školskoj godini započeo je s radom English Club. Jedna od prvih aktivnosti kluba bio je natječaj za grb i logotip kluba. Obje nagrade osvojio je Josip Lovrić, učenik 7. a razreda. Unutar English Club-a djeluje Reading Club. Učenici čitaju knjige na engleskom jeziku prilagođene njihovom uzrastu.

pobjednički grb

pobjednički logotip

Wild Plants around My School

Učenici 6. a razreda u ovoj školskoj godini uspješno su sudjelovali u projektu *Wild Plants around My School* pod vodstvom učiteljice Engleskog jezika Fani Perun. Upoznali su neke samonikle biljke oko škole, fotografirali ih te istražili njihovu ljekovitost i jestivost. Radeći na projektu ostvarili su i ishode međupredmetne teme *Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije*. Naučili su što je plagijat, kako odabrati pouzdane izvore i navesti ih u svom uratku.

Wild Plants
around
My School

Grade 6 A
2022-2023

Zarene, Guy from Phillipines

Well, two weeks ago our new friend Zarene went back to the Philippines. It was nice to spend time with him in class, even if we didn't hang out. Now, new life is ahead of him. Life full of adventure and unknown paths. Our friend Zarene was a bit strange at first, but as soon as he showed us who he really is, our perspective changed. Zarene favourite number is 78 and he likes to draw and sing during class, also he loves fidger toys and bycycles. He's a tough boy that never gives up, even when it's so hard. Here in Croatia a task was waiting for him. Zarene needed to learn Croatian so he can graduate. Sadly he left, but I'm still wondering that he keeps learning Croatian. Zarene loved this school and he enjoed being part of us. Our class is like a puzzle, and Zarene was that final piece that this class needed to shine. Zarene helped me a lot. He was the reason why I am much happier in class. So, thank you my dear friend, Zarene!

Petar Radović, 7. b

Zarene in class

Bruno Zepaj, 1. r. PŠ Vinišće

slika u pozadini i druga:Marta Ivancev, 2. r. PŠ Gustirna

Karla Radić, 3. r. PŠ Vrsine

Nije nam se dalo više živjeti u Nizozemskoj

Hoi, mijn naam is Auke-Jelle, ik ben 12 jaar oud. Ik kom uit Nederland, en ongeveer 3 jaar geleden zijn we verhuisd naar Kroatië. We hadden geen zin meer om in Nederland te wonen, ook omdat daar alleen maar regen was. Eerst kwamen we al 5 jaar op vakantie in Kroatië, waar we ons erg thuis voelde. Op een dag hebben we besloten om te verhuizen naar Kroatië. En zo ben ik hier beland.

Bok! Ja sam Auke-Jelle. Imam 12 godina. Iz Nizozemske sam, a prije otprilike tri godine došli smo živjeti u Hrvatsku. Više nam se nije dalo živjeti u Nizozemskoj jer je tamo samo padala kiša. Prije pet godina došli smo u Hrvatsku na odmor. U Hrvatskoj smo se osjećali kao kod kuće. Jednog dana odlučili smo se preseliti u Hrvatsku. I tako sam završio ovdje.

ZOMER

Zomer in Nederland,
allen maar regen
en 13 dagen zon,
dus het is saai in de zomer.
In Nederland
is het niet heet land het komt,
12 graden overdag
En in de nacht is het 2 tot met 10 geraden.

Auke-Jelle Hiskia Osinga, 5. a

Jakov Ivančev, 6. a

Farfalla

Che bella farfalla
che vola per sempre
in prati verdi.

Porta i doni,
saluta i fiori
diversi e allegri.

Klara Franić, 8. r. PŠ Blizna

Karmen Šalov, 6. b

U Centru izvrsnosti želim razvijati svoje sposobnosti do punog potencijala

Moj izum bi se sastojao od tri čvrste mreže.

Centar izvrsnosti je organizacija koja se bavi raznim projektima u području obrazovanja. Njihov cilj je okupiti mlade i nadarene učenike te ih kroz različite programe dodatno obrazovati. Trenutno postoje četiri glavna Centra izvrsnosti: Matematika, Informatika, Prirodoslovje i Nove tehnologije. Učenici koji žele sudjelovati u programima Centra izvrsnosti moraju se prijaviti putem njihove Edux aplikacije, a samo najbolji će biti primljeni. Oni koji su primljeni imaju priliku sudjelovati u 13 subotnjih predavanja koja su povezana s njihovim interesima.

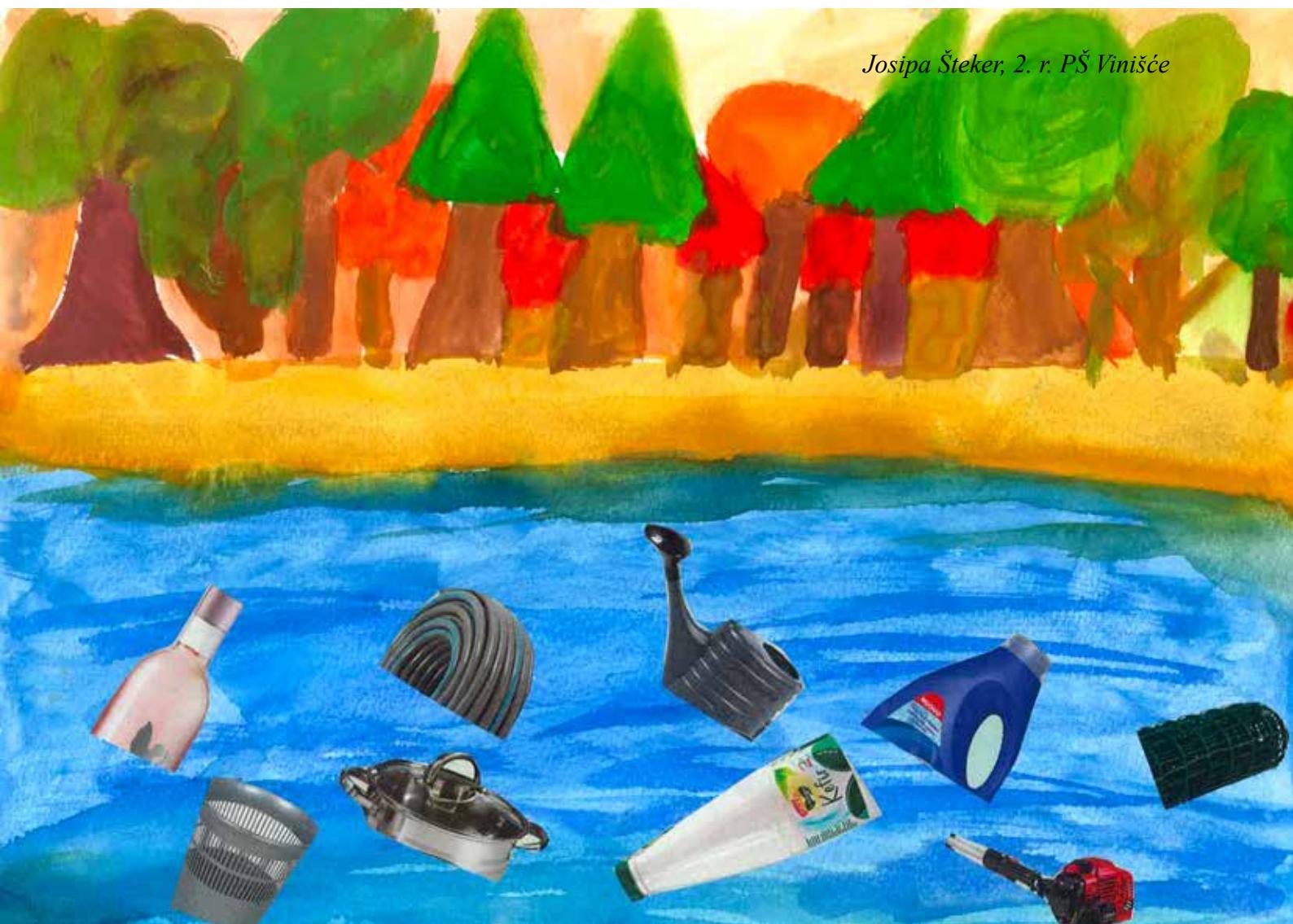
Centar izvrsnosti organizira i razne dodatne programe te događaje tijekom cijele godine. CIMAJ, Festival izvrsnosti i Enter konferencija samo su neki od njih. Ovi događaji pružaju dodatne mogućnosti mladim talentima da pokažu

svoje znanje i vještine, a također omogućuju učenicima da se povežu s drugim mladim ljudima.

Pet članova Centra izvrsnosti i mentor Josip Bujas osnovali su Udrugu Neutroni. Zanimljiv naziv Udruge čiji su ciljevi okupljanje mlađih učenika s idejama do realizacije te lansiranje njihovih proizvoda na tržište. Udruga surađuje s Centrom izvrsnosti kako bi pružila dodatne mogućnosti mlađim talentima. Neutroni također organiziraju razne događaje i radionice koje pomažu mlađim ljudima da steknu vrijedno iskustvo i razviju svoje ideje.

Ove organizacije pružaju razne prilike za razvoj i usavršavanje djece i mlađih ljudi, ali i mogućnost da se pridruže zajednici koja dijele njihove interese i strasti. Kroz sudjelovanje u programima i projektima koje organizira Centar

Josipa Šteker, 2. r. PŠ Vinišće

izvrsnosti, djeca stječu znanja i vještine koje će im biti korisne u životu, a ujedno razvijaju svoj potencijal i talente.

Zaista volim što sam i ja dio Udruge Neutroni i Centra izvrsnosti jer želim razvijati svoje sposobnosti do punog potencijala. Ovdje sam dobila ideju da napravim pročišćivač vode što jednog dana u bliskoj budućnosti planiram i ostvariti. Ukratko, njegova svrha bila bi uklanjanje plastike i drugog otpada iz voda (npr. mora) te filtriranje vode ne zagađujući ih fosilnim gorivima.

Moj izum bi se sastojao od tri čvrste mreže. Prva mreža bi stajala od površine vode do dubine od 2 metra (dužina mreže može varirati ovisno o mjestu i dubini vode u kojoj se nalazi), a širina bi bila prilagođena prostoru. Prva mreža bi bila pokretna te bi se nakon nakupljene određene količine smeća spustila s površine mora iz vodoravnog na okomiti položaj. Druga bi mreža bila nepokretna te bi se na njoj pridržavao otpad i bila bi paralelna s prvom. Smeće bi nakon zatvaranja prve mreže bilo zatvoreno te bi ga treća mreža (koja je okomita na druge dvije) preusmjeravala svojim približavanjem put cijevi koja bi se po-

moću senzora, koji mogu prepoznati ribe i druge morske organizme, mogla zatvoriti te ih preusmjeriti put dublje vode kako bi izbjegle mrežu. Nakon odvajanja živog svijeta i otpada taj otpad bi bio usisan u već prije navedenu cijev. Voda i smeće bi se odvajalo te bi se voda filtrirala i iz nje bi se izdvajala mikroplastika i vraćala u svoj prvobitni dom, a smeće bi se odvajalo u posebne spremnike i recikliralo. Stroj bi radio pomoću električne energije koju bi dobivao od solarnih panela.

Dvije mreže koje su paralelne bile bi postavljene na način da bi se nalazile između dva dijela kopna (npr. od jednog kraja rijeke do drugog ili u moru od nekog bližeg otoka prema kopnu), a treća mreža bila bi spojena na njih s unutrašnje strane. Cijev (usisivač) bi bila postavljena na drugi kraj druge mreže te bi bio spojen na stroj koji bi se nalazio na kopnu ili na nekoj podlozi u moru.

Možda sve ovo zvuči čudno ili neshvatljivo, no nadam se da će ovaj izum jednog dana postati stvarnost te da će barem malo pomoći pri uklanjanju otpada iz voda.

Stella Teskera, 8. a

Luka Ugrina, 4. r. PŠ Blizna

Naš Školski volonterski klub nedavno je započeo s radom. Klub je osnovan u rujnu 2021. godine, a koordinatorica Kluba je pedagoginja Petra Relja. Na samom početku osmisili smo logo i moto Kluba. Prije nego što smo kreнули s akcijama, pedagoginja nam je održala niz predavanja i radionica o tome što je volontiranje, što znači biti volonter te što se od nas očekuje, a i što mi možemo očekivati od volontiranja. Kako bismo se dodatno motivirali, pogledali smo i što su druge škole radile. Davali smo ideje što bismo mi htjeli da bude dio našeg volontiranja. Nešto smo uspjeli provesti, a nešto i ne. Zar i sam život nije niz pokušaja i pogrešaka? Bili smo hrabri i odlučni iako smo nailazili na niz prepreka.

1. AKCIJA

TEST, TEST, 1, 2...

Prva akcija, uzbudjenje, hoćemo li uspjeti? Hoće li se itko odazvati? Činilo nam se da budućnost našeg Kluba ovisi o tome. Rijeka donacija slila se u našu školu. Učenici, roditelji, bake i djedovi u vrećama su donosili pomoć. Petero najpotrebitijih učenika naše škole dobili su donacije odjeće i hrane, a mi smo dobili potvrdu da smo na pravom putu.

2. AKCIJA

Tko god je htio, mogao je nešto donirati. Akciju smo organizirali tako da je svaki razred donirao određeni artikl. Akciju smo proveli u suradnji s Crvenim križem. Nadamo se da smo zagrijali srca učenika nakon doživljenih potresa.

3. AKCIJA

Uveli smo našu školu u blagdanski duh. Htjeli smo da se učenici osjećaju kao kod kuće za Božić. Kad smo uredili školu, izgledala je savršeno. Izrađivali smo ukrase i uživali u druženju. Naša je škola zbog nas postala još bolje i ljepše mjesto.

4. AKCIJA

Kitili smo bor s ukrasima koje su učenici izradili u suradnji s vjeroučiteljima. Nakon kićenja bora uredile su se i jaslice koje su izgledale veličanstveno.

5. AKCIJA

Želja nam je da okoliš oko škole uvijek буде uredan. Mi nemamo dvoranu, ali barem želimo da igralište буде čisto. Nek' je malo, al' je naše

i tu smo proveli najljepše trenutke svog odrastanja.

6. AKCIJA

Sudjelovali smo u organizaciji Dana kruha, prodavali tombole i uz suradnju Turističke zajednice Marina osigurali vrijedne nagrade za pobednike. Sakupljeni je iznos išao u dobrovorne svrhe.

7. AKCIJA

Ove godine smo kitili bor s novoizrađenim ukrasima. Kako su nam se pridružili novi članovi, estetika je došla do izražaja. Zajedno s nama volontiraju i učenica s teškoćama u razvoju te njezina pomoćnica u nastavi.

8. AKCIJA

Brali smo masline oko škole. Pridružili su nam se učenici i koji nisu volonteri tako da smo s berbom brzo završili. U suradnji s Učeničkom zadrugom „Biljni biseri“ napravili smo ulje koje je bilo vrhunske kvalitete.

9. AKCIJA

VOLONTIRAMO I NEDJELJOM

Ove školske godine su se i učitelji uključili u naš rad te su napravili 32 adventska vijenca koja smo prodavali nakon nedjeljne svete mise. Novac od prodaje dali smo Udruzi TOMS koja djeli na području Trogira i pomaže našim učenicima s teškoćama u razvoju. Ljudi iz mjesta bili su oduševljeni našom akcijom te je prodaja bila jako uspješna.

MIŠLJENJA VOLONTERA:

Marieta Stojan:

Moje ime je Marieta Stojan i imam 12 godina. Mislim da je u Školskom volonterskom klubu odlično. Volontiranje je vrlo zabavno i čini čovjeka boljom osobom. Osjećam se bolje kada nekome pomognem ili učinim dobro djelo jer vjerujem da bi dobrota i pomaganje trebalo biti u srcu svakog čovjeka. Sudjelovali smo u brojnim akcijama i ispunjavali srca ljudi kojima smo mogli dobrotom i srećom.

Marita Božan:

Mislim da je volontiranje jako zabavno, a i osjećaš se bolje kad znaš da pomažeš drugima i činiš im dobro.

Ema Braimović:

Kada smo osnovali Školski volonterski klub, bila sam presretna što ćemo moći pomagati drugima. Sve radimo uz igru i zabavu i to je najbolje, a osjećaj koji te preplavi nakon pomaganja osobama kojima je ta pomoć potrebna, neprocjenjiv je.

Iva Najev:

Volim volontirati zato što me sam taj čin ispunjava. Osjećam u sebi da sam napravila nešto dobro. Volim se upoznavati s drugima i družiti. Svatko od nas bi trebao pomagati drugima jer tako izrastamo u dobre osobe.

VOLONTERI SU DOBILI I ZAHVALNICE ZA RAD

Svi volonteri su dobili zahvalnice za nesobično uložen trud i vrijeme u radu Školskog volonterskog kluba.

ONO ŠTO SMATRAMO OSOBNIM USPJEHOM:

- prošle godine nas je bilo 11
- ove godine nas je preko 50

NAŠ CILJ JE:

- povezati se s drugim školama
- družiti
- surađivati
- provoditi zajedničke akcije
- nastaviti činiti dobra djela.

Branko Šalov, 7. a

Lucija Radić, 7. b

Predstavljanje rada Školskog volonterskog kluba na Županijskom stručnom vijeću pedagoga

Učenici i koordinatorica Školskog volonterskog kluba pedagoginja Petra Relja sudjelovali su 27. 1. 2023. na skupu „Volonterstvo i njegova važnost u procesu odgoja i obrazovanja djece i mladih“ u Gradskoj knjižnici Marka Marulića u Splitu. Tom su prigodom izradili prezentaciju i predstavili rad Kluba u prošloj školskoj godini, prikazali akcije koje su proveli te iznijeli svoja mišljenja o tome što za njih znači biti volonter. Učenici su se odlično snašli u ulozi izlagača te su se družili s vršnjacima iz OŠ Mertojak.

Marita Božan, 6. b

Igračka vjetrova

Bit ću sretna, bit ću nasmijana, sjaj ću biti ja.
 Bit ću tužna, bit ću ružna, pusti otok bit ću sva.
 Nekad osmijeh, a nekad plač bit ću ja.
 Sunce sjaji, kiša pljušti, more drijema,
 a što sam ja?

Moje misli vjetar nosi, s njima se igra i luduje.
 Oj, djevojko mala, o čemu razmišljaš sada?
 U mojoj glavi sve se miješa, razum slab u lutanju,
 u mom srcu sreća se budi pa mirno spi u svitanju.
 Živote moj, daruj mi pravedan put,
 iako izlaz ne vidim, odvedi me svud!
 Ah, taj vjetar! On igracka je koja se stvori,
 utihne pa iznova zbori.
 Poleti poput aviona u visine,
 na krilima nosi me u daljine
 i šapne da slijedim glas dubine.

Klara Franić, 8. r. PŠ Blizna

Mojoj baki

Odlučila si otići,
 a nisam ni znala što si htjela time postići.
 Od mene te odveo cvijet žut
 pa sad idi na taj dugi put.

Prije smo gledale u ranu zoru
 kako brodovi plove po mirnom moru.
 Sad gledam suze drveća
 i osjećam da je to bila loša sreća.

Za tobom će livade i more plakati,
 a ja ću na bijelom konju jahati.
 Leći ću na našu plažu pa ti mahati
 i u suzama tiho zaspasti.

Znam da ni tebi nije lako,
 ali kroz to će proći svatko.
 Široko ti polje bilo
 moja bila vilo, moja vilo.

Klara Franić, 8. r. PŠ Blizna

Luce Andelić, 3. r. PŠ Vinišće

Maleno misto srca moga

U blizini srca moga, srca moga,
U duši mojoj, u glavi mojoj.

Maleno misto srca moga,
Lipota sela dalekoga.

I puna brda mista moga
I krajolika zelenoga.

Da se prisjetim nekih dana
U kojima sam bila posve sama.

Lipo moje misto malo,
Moje bilo i moje ostalo.

Klara Franić, 8. r. PŠ Blizna

Bura u zagori

Bura u zagori puše,
stabla se ruše,
brodica se njiše,
nema je više.

Puše bura,
valove gura,
velika je ura.

Vitar divlja,
krovove nosi,
kud prođe, sve kosi.

Kaže mati
da ide spati.

Prozore zatvorite,
valove ukorite,
buru pokorite.

Drži se, olujo, mora,
nek' cvita zagora moja.

Antea Šoda, 5. r. PŠ Blizna

Uhapšena u svojoj magli

Uhapšena u svojoj magli
među mislima dvojim.

Pitam se volim li ga
ili me srce boli.

Ne znam što da radim,
osjećaji me okovali,
a misli ne puštaju
iz zatvora svog.

Ljubav me steže
ko pčele u roju,
no je li mi u glavi
sve na broju?

U školu ne idem,
ništa mi ne treba.
Zaljubljena sam do ušiju,
sretna do neba.

Antea Šoda, 5. r. PŠ Blizna

Zima

Zima nam je stigla,
vesela joj djeca namigla.

Zima dala bijeli snijeg,
pokrio je mali briješ.

Djeca vani uz snijeg bijeli,
odrasli uz vatru sjeli.

Svi vole hladni snijeg,
a pogotovo snježni briješ.

Netko voli skijanje,
a netko sanjkanje.

Zima nam je takva,
vesela i slatka!

Ivan Ugrina, 4. r. PŠ Blizna

Legenda kako je od guvna nastala lokva

U mom selu na brdu postoji jedna lokva na kojoj je nekad davno postojalo guvno. Tu su se okupljale vile koje bi ga uređivale i spremale kako bi privlačile momke iz sela. Momci su im dolazili, a onaj koji bi im se svidio otimale bi ga. Nitko nije znao gdje su ti momci nestajali. Djevojke iz sela su odlazile u potragu za njima i tada su otkrivale vile koje bi se pretvorile u labudove i odletjele. Od tog guvna je nastala lokva od vilinih suza i svi ti oteti momci su se vratili u selo.

Ivan Ugrina, 4. r. PŠ Blizna

Ljubav

Ljubav je osjećaj
kada netko nekog voli.
Lijepo je kad si zaljubljen,
od ljubavi glava nikad ne boli.
Za mene su ljubav
i mama i tata,
a posebno moj pas Skip
kad veselo repom lamata.

Luce Andelić, 3. r. PŠ Vinišće

Danica Ugrina, 5. r. PŠ Blizna

Moja želja

Svako dijete ima neku želju. Netko želi novu igračku, netko novi mobitel. Tako i ja, samo moja želja nije stvar. Moja želja je da budem astronaut. Znam da je to malo čudno jer u našoj zemlji ni nema astronauta. Ja bih voljela jedan dan letjeti, gledati iz svemira Zemlju i ostale planete. Znam da bih sve to mogla kad bih postala astronaut. Ako se u našoj zemlji ne izgradi svemirski centar, teško da će mi se želja ostvariti, ali ja ću biti uporna.

Luce Andelić, 3. r. PŠ Vinišće

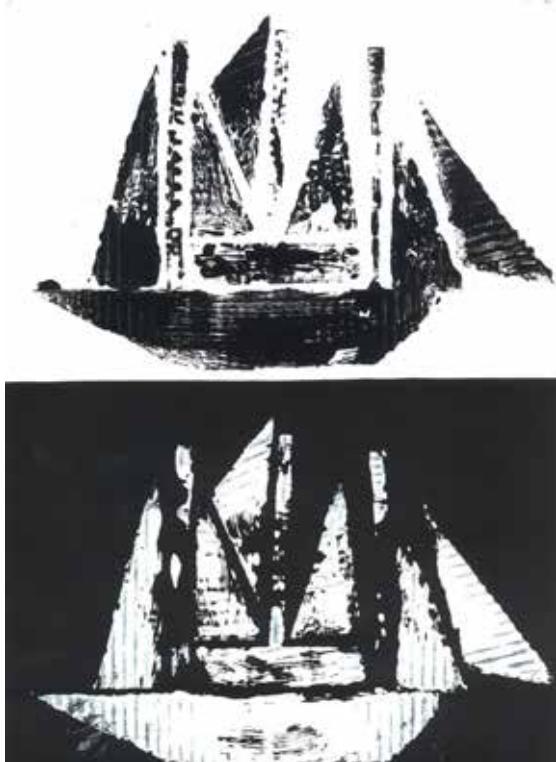
Škola

Što me raduje uvijek
Kad se ustanem.
Odmah ću vam reći!
Lako se pročita pjesma ova
Ako se vide prva slova!

Majka

Ljubav
velika, bezuvjetna
vjerovanje, radovanje, darivanje
majka je meni sve na svijetu
sreća.

Leona Andelić, 7. b

Ivano Pažanin, 4. r. PŠ Vinišće

Šterika djetinjstva

Gdje god idem, prati me djetinjstvo,
usamljeni krik galeba u noći.

A ja uspravnog pogleda samo šećem, pratim svoje stope,
slike iz davnina koje su se u me utisle kao pečat.

Tad su dani letjeli, ne shvativši da se još puno moglo učiniti,
samo sam ih preskočio, nisam ljepotu gledao.

Danas u sebi čuvam sjaj svog doma, toplu peć,
buru koja navalice u svaki dom ulazi.

Bilo je i dana kad selom prevlada mrak,
svako bi se svjetlo u kući ugasilo.

Spas bi bila šterika,
to malo svjetlo obasja svaki kutak.

Kad se sve odroni na te u životu, zagledaj se u nju -
u šteriku djetinjstva.

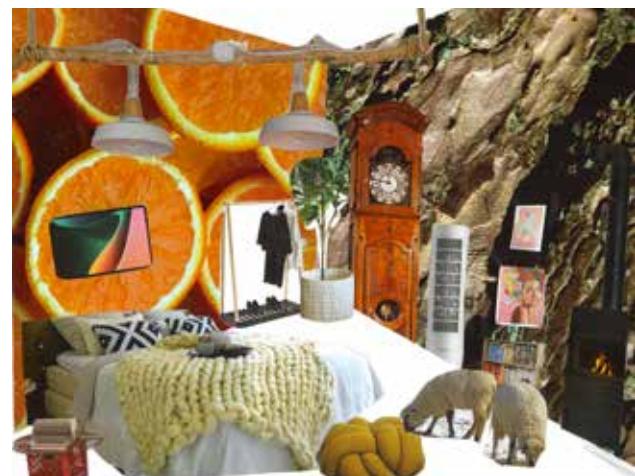
Petar Radović, 7. b

Lana Božan, 3. b

Josip Palada, 3. a

Karmen Šalov, 6. b

Kap djetinjstva

Kap lije viniške vode
Umiva me, poliva me

Mirisima davnine
Obzorima planine

Nosi svađanje
Kupi ljubljenje

Ulijeva se kap
Moru Jadranskom

Na njemu lađe plove
Valovi ih nose

Na kapi sam rastao
More me obgrlilo

Ljubav ispunilo
Sjećanje na Vinišće
U me se utisnulo.

Petar Radović, 7. b

Mia Čarija, 1. r. PŠ Vrsine

Vratit ču se

gdje me vodi sunce
želi li me usrečiti
lažnim sjajem obasjati
osmijeh moj vidjeti
novim putevima voditi

gdjegod odem
vratit ču se ja
kući svojoj vratit ču se
neću da me vodi predugo
po nedoglednim ravnicama

vratit ču se, vratit ču se,
za me ne brini
uvijek sanjat ču te
ma na kojoj god lađi bio
gledat ču te

jer čim zvona zazvone
čim se svjetla ugase
noći svjetlo zaguše
znaj
vratio sam se.

Petar Radović, 7. b

Andrija Kuvek, 6. b

Nikol Vidović, 4. r. PŠ Sevid

Klara Palada, 5. b

Roko Lučin, 7. b

Branko Šalov, 7. b

Ema Marković, 7. b

Roko Šalov, 3. a

Znalci, pokažite se!

1. Koja je država najveća na svijetu?

- A) Kina
- B) Rusija
- C) Kanada
- D) SAD

2. Koja je mjerna jedinica za silu?

- A) džul
- B) wat
- C) njutn
- D) metar

3. Kako se zove najveći planet u Sunčevom sustavu?

- A) Mars
- B) Jupiter
- C) Merkur
- D) Saturn

4. Otac Hrvatske Književnosti je:

- A) Ivan Gundulić
- B) Marko Marulić
- C) Tin Ujević
- D) A. G. Matoš

5. U koje se more ulijeva rijeka Dunav?

- A) Crno more
- B) Jadransko more
- C) Egejsko more
- D) Baltičko more

Luce Andelić, 3. r. PŠ Vinišće

6. Koja je stilska figura prenesenog značenja u hrvatskom jeziku?

- A) hiperbola
- B) epitet
- C) metafora
- D) gradacija

7. Koje je godine započeo Drugi svjetski rat?

- A) 1943.
- B) 1937.
- C) 1945.
- D) 1939.

8. Koja država je osvojila najviše svjetskih nogometnih prvenstava?

- A) Brazil
- B) Francuska
- C) Argentina
- D) Španjolska

9. Ofidiofobija je strah od:

- A) insekata
- B) zmija
- C) krokodila
- D) morskih pasa

10. Najotrovnija životinja na svijetu je:

- A) pauk
- B) istočna smeđa zmija
- C) plavoprstenasta hobotnica
- D) australska meduza

11. Što od sljedećeg biljna stanica ima, a životinjska nema?

- A) ribosome
- B) mitohondrije
- C) staničnu stijenku
- D) jezgru

12. Tko je naslikao Mona Lisu?

- A) Leonardo da Vinci
- B) Pablo Picasso
- C) Vincent Van Gogh
- D) Andy Warhol

13. Koja vjera prevladava u Albaniji?

- A) kršćanstvo
- B) islam

- C) judaizam
D) ništa od navedenog

Rješenja općeg kviza znanja

14. Koliko se postaja nalazi na križnom putu?

- A) 14
B) 13
C) 12
D) 15

1. **B**
2. **C**
3. **B**
4. **B**
5. **A**
6. **C**
7. **D**
8. **A**

15. Tko je od navedenih izumitelja patentirao termos-bocu?

- A) Nikola Tesla
B) David Schwarz
C) Slavoljub Penkala
D) Ruđer Bošković

9. **B**
10. **D**
11. **C**
12. **A**
13. **B**
14. **A**
15. **C**

16. Koji je sport najpopularniji u Indiji?

- A) tenis
B) atletika
C) nogomet
D) kriket

16. **D**
17. **B**
18. **D**
19. **C**
20. **B**

17. Koji je glavni grad Turske?

- A) Istanbul
B) Ankara
C) Atena
D) Izmir

18. Gdje se nalazi najmanja kost u ljudskom tijelu?

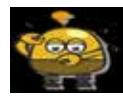
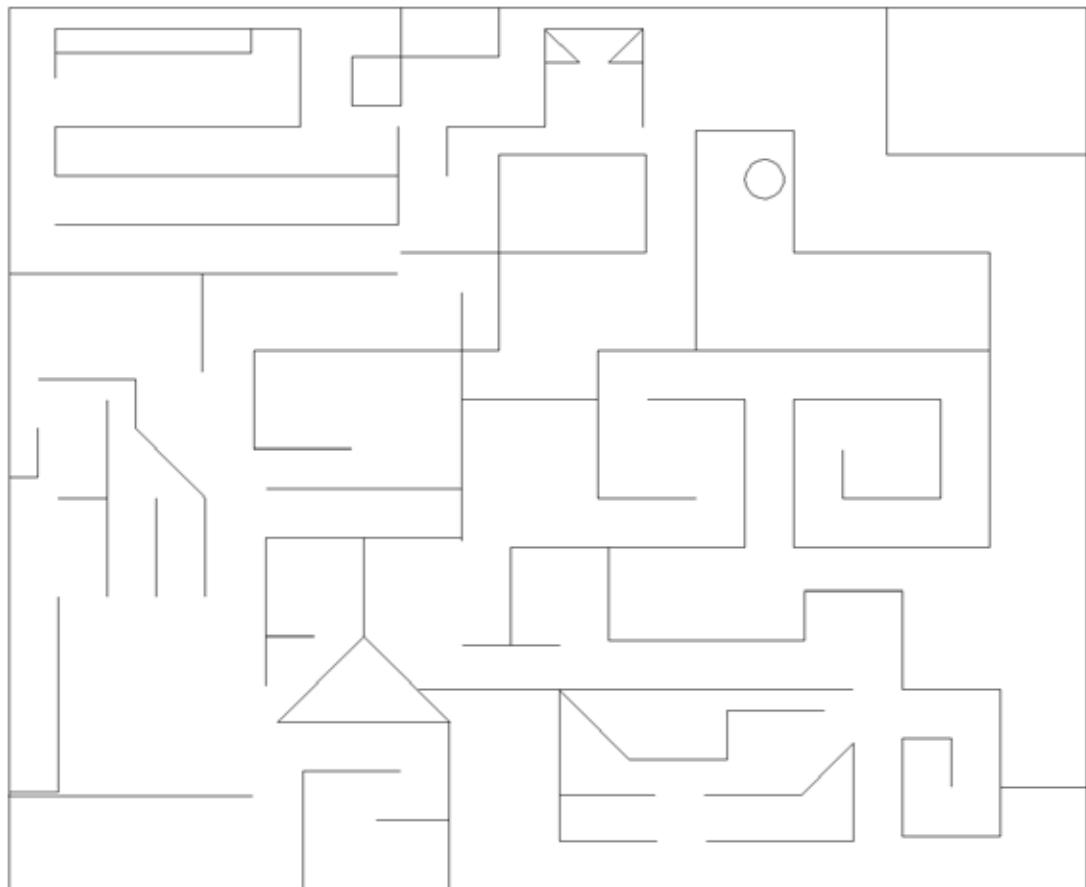
- A) na ruci
B) u nosu
C) u grlu
D) u uhu

19. Kako se zove trenutni knez Monaka?

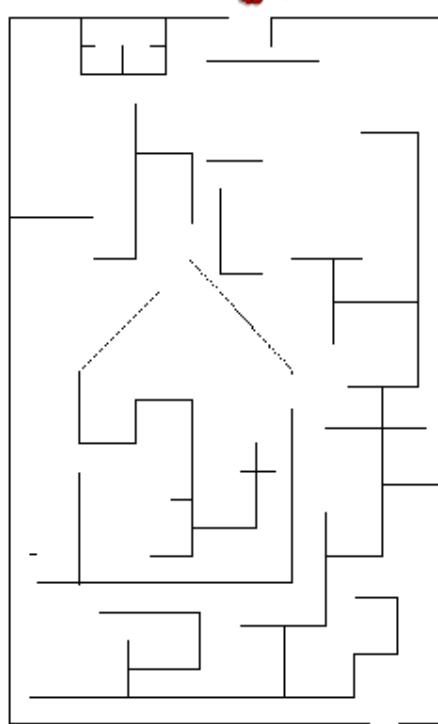
- A) Rainier
B) Jacques
C) Albert
D) Charles

20. Kojim simbolom označavamo klor u periodnom sustavu elemenata?

- A) K
B) Cl
C) Cr
D) C

Leon Žaja, 8. r. PŠ Blizna

Lana Stojan, 8. r. PŠ Blizna

Laura Chiara Pereža, 8. a

